

## Razgled po svetu.

### Rusija.

Ruskemu despotizmu proti zopet nov sovražnik. V Kavkazu je izbruhnila vstaja. Delavci v Kavkazu, posebno v Baku, Jelizavetpolu, Kutajsu in Tiflisu so socialistično organizirani. Ruski avtokraciji se je po dolgih bojih posrečilo podvreči bojovite gorjance v Kavkazu. Sedaj so pa zagrabili ti gorjanci za orožje, da si pribore svobodo.

Ruska vlada je med gorjanci, ki so raznih narodov, naselila kaki pol-druhi milijon Rusov. Ali tudi ti Rusi so se združili z domačini, in se z revolucionarji kavkaških narodov skupno borijo za svobodo.

Vstaji so dobro oboroženi. V nekaterih krajih so napadli vojaške oddelke, jih pogladi v beg in jim odvzeli topove. Železniška proga je na več mestih poškodovana, brzogajni uradniki pa stankajo. Promet med Odeso in Batumom je ustavljen. Mnogo rezervistov je prešlo v ustaške tabore.

Iz Petrogradu se poroča, da je Sergij de Witte carju podal ostavko in da jo car noče sprejeti.

Tudi v Varšavi še ni mir. Stavkujočim delavcem so se pridružili bančni vslužbenci, mehaniki in strojevodje. Vsled stavke železničarjev je bil promet med Rusijo in Avstrijo ustavljen. Vlada je hotela železniške kurjače nadomestiti s vojaki. Ali stavkujoči kurjači so zamašili vodomerne. Radi tega so bile 4 lokomotive sežgane.

Stavkujoči železničarji zahtevajo osemurni delavnik in zvišanje plače. Kasneje so zastavljali tudi železničarji na progi, ki veže Nemčijo z Rusijo.

Železniški svet v Petrogradu je po guvernerju v Varšavi dal železniškim vslužbencem na znanje, da sprejme pogoje glede zvišanja plače, na kar so železničarji šli zopet na delo na nekaterih železniških progah.

V Varšavi spremlja vsacega policaja vojak, ker se politična gospodarska boji, da bodo policaji tudi zastavljali. Varšavski policaji, ki imajo \$6 mesečne plače, zahtevajo \$12 na mesec — enako plačo s petrograjskimi policaji. V Novolipski ulici je nekdo ustrelil dva policaja, nadstražnika pa opasno ranil. Napadalec je ušel.

Guverner — klavec Trepov hoče s tem zatreti revolucionarno gibanje, da je dal zapreti vse moderne pisatelje v Petrogradu.

Iz Varšave se poroča, da revolucionarno gibanje pridobiva čimdalje več tal med kmeti.

V Varšavi se mmože napadi na policaje in vojaške. Odprto se proti, da bodo pomorili toliko policajev, kolikor je bilo umorjenih delavcev.

General Trepov je izvršil v Petrogradu "ženialno" lopovstvo. Izpuštil je Maksim Gorkega iz ječe in ga dal takoj odgnati v pregnanstvo v Rigo. Poroča se, da se ga misli kasneje poslati v Sibirijo.

Teroristična stranka je obvestila velikega kneza Vladimira, da je sistrirala smrtno obsodbo. Teroristi hočejo dati ruski avtokraciji nekoliko odmora.

### Iz rusko-japonskega bojišča.

Na Japonskem je sedaj 44.400 ruskih vojštanikov. Japonci nameravajo zopet najeti v inozemstvu posojilo v znesku \$50.000.000.

Ruski generali so izjavili carju, da je nemogoče, da bi Japonci porazili Kuropatkin. Radi tega tudi car noče nič slišati o miru.

Tretje baltičsko brodogradje je odpulilo iz Skagena.

Pri Tsikečnu je zopet prišlo do

bitke. Japonci so Tsikečnu po hudem boju zasedli. Kuropatkin je primoran svoje levo krilo umakniti proti Fusu. Močna japonska vojska se zbira pri Fakumenu, 40 milj severno od Mukdena, s katero hoče Japonci uničiti desno rusko krilo in železniško progo med Harbinom in Mukdenom. Po hudem in drzovitem napadu na rusko levo krilo se sodi, da so napad izvršili japonski veterani, ki so napadali Port Arthur.

Japonci so zasedli prelaz Taling in prelaz med Talingom in Kutolinom. Vsled tega so v nevarnosti Fusu, Tieling in Hiegsuway.

### Cuba.

Delavci v pristanišču v Havani so zastavljali. Parniki in jadrnice ne morejo izkrcati blaga. Stavkujoči delavci zahtevajo znižanje delavniške in zvišanje plače. Delavci so izborno organizirani.

### Francija.

Tompson minister za mornarico je povdarjal, da je potrebno, da se povišajo izdatki za vojno mornarico, ako se hoče Francijo še v prihodnje smatrati za pomorsko silo.

V vseh državah povdarjajo ministri potrebo za zvišanje moralnih sredstev na eni strani, na drugi pa občeja mir. Ali ni to hinavščina najgrše vrste?

Pravica, katero se nam predstavlja v podobi, da je slepa, vprav dobro vidi in razločuje razne sloje v človeški družbi. Ona je ponižna napram kapitalistom in barbarična napram delavcem.

Sinovi tvorničarja Crettieza, o katerih smo že poročali, da so ob času stavke v Clusesu vstrelili 4 delavce, več kot sto pa opasno ranili, so dobili le eno leto in 8 mesecev ječe. Kmalu po nastopu kazni so bili pa pomiloščeni.

Delavec Pivotau, ki je zaklal svojo delovodjo, ker ga je spravil ob delo, je bil pa obsojen na deset let ječe. Delavec Spano, ki je ubil svojega delodajalca, je bil pa obsojen v dosmrtno ječo.

Tako je buržoazijsko pravosodje. Kdor se prišteva k privilegiranim slojem, lahko mori in kolje, ker kaznovan bode le po imenu. Kdor se pa prišteva k delavniškemu slojem, tega se pa kaznuje po svetopisemskim reku: "Zob za zobom, oko za očesom."

In tako je v vseh kulturnih deželah. Povsod merijo sodniki z dvojno mero, dokler ne bode padla današnja družba in ž njo današnji nazori in predsodki.

### Nemčija.

Berlinska policija, ki se glede zabitosti, brutalnosti in neumnosti prav nič ne razlikuje od policije kakor druge države, je v vseh listih, ki so ji naklonjeni, radi izгона ruskih bratov Leva in Borisa Meroviča, obelodanila nekako izjavo, v kateri hoče dokazati, da sta oba brata nevarna prekuha.

"Bati se je bilo", tako se glasi v izjavi, "dinamitnih napadov v Berlinu."

To je pa v resnici prehud tobak že za vsacega filistra. Ruski dijaki, ki so veseli, da niso pod nadzorom ruske vlade, da lahko študirajo v Berlinu, naj bi nameravali vprizoriti napade z bombami v Berlinu, ali pa celo na kretina — Viljema II?? Ne, tega ne verjame nihče!

Berlinska policija se je že večkrat osmešila pred celim svetom. A s pravljico o ruskih prekuhih v Berlinu se je pa blamirala do kosti!!!

### Belgija.

Zbor premogarjev v Charleroiu je sklenil dati na glasovanje vsem lokalnim organizacijam glede nadaljevanja stavke.

Znano je, da so belgijski premo-

garji zastavljali iz solidarnosti do nemških premogarjev in kasneje so se le stavili nekatere zahteve.

### Italija.

Železničarji na Talijanskem zahtevajo odstranitev zakona, ki določa za stavkujoče železničarje visoke kazni. V to svrhu opravljajo sedaj vsi železničarji službo po predpisih, ki so tako v protislovju z dejanskim službovanjem kakor v Avstriji.

Vsled tega nastopa je ves promet oviran. Osební vlaki imajo po več ur zamude.

### Turčija.

Vstaja v provinci Yemen v Arabiji se čimdalje bolj širi. Arabci so zasedli Katabo in Tais in malo je upanja, da jih vladue čete ukrote.

## Ameriške vesti.

### Kapitalističnih umorov še ni konec.

V Wilcoe W. Va., v rovu "States Coal and Coke Co." se je zopet pripetila raztrelba. 23 premogarjev je izgubilo svoje življenje. Ponesrečenci so Lahi in Ogri, vsaj tako se glasi oficijelno poročilo.

V South Mc Alester, I. F. v rovu "Sample Mine" št. 2 Greatwestern Coal and Coke Co. je pa dne 27. febr. vsled raztrelbe plinov 10 premogarjev težko ranjenih. En poškodovanec je vsled poškodb že umrl.

Tudi ti kapitalistični umori bodo ostali najbrže nekažnovani. Delavci, kedaj se bode zdržali in storiili tem morijam konec? Da, kedaj?

### Z bogom se pogovarja?

Znani verski Alpar Aleksander Dowie, alias prerok Elija II. je svojimi vernim ovčicam v Zion City sporočil, da je sedaj na Bahama otokih v direktni zvezi z bogom, da se ž njim pogovarja in od njega sprejema ukaze in povelja.

Najbrže se ljubi bugec poslužuje brezzičnega brzjava, da se pogovarja s svojim ljubljencem. Seve verne ovce v Zion City verujejo do pičice vse, kar jim pove prefrigani prerok.

Dowie poroča v svoji poslanici, da namerava ustanoviti veliko kmetijo na otokih, kjer bode sadil sadež z Zion City kakor tudi bombaž, kojega nujno potrebuje za čipke, ki se izdelujejo v njegovih tvornicah.

Kdo ve? Morda ljubi bugec stori Dowie-u še to uslugo, da ga z njegovimi ovčami posadi direktno v novi paradiz?

Mi iz srca želimo, da bi gospod nebeških vojskinitr trum brez odlaganja vzel Dowie-a z vsemi njegovimi ovčami v svoj lastni paradiz, da bi bila vsa verskoblazna druhal toliko preje deležna nebeškega veselja.

Žal, da se naša želja ne bode uresničila, ker so obratna in prometna sredstva med našo grešno zemljo in nebesi še jako slaba.

### Uboga policija?

Naša slávna čikaška policija, kateri vsaki cestni ropar navadno uide, je tekem 12 ur aretovala 174 nevarnih pljuvalcev na cestni hodnik. Policisti so mislili, da so dokazali s tem činom svojo usposobnost, da bodo želi pohvalo vseh miroljubnih državljanov. A policija obrača, občinstvo pa obrne.

Uprav sedaj, ko so najvrlejši vseh najvrlejših dokončali znamenito "delo", je bilo nekaj državljanov tako nesramnih, da so našo slavno policijo obdolžili raznih slabih dejanj. Mesto da bi gospodje policaji lovili roparje in tatove pa stoje v gostilnah in zlivajo v svoje široko grlo čašice napolnjene s tekočino iz steklenic, na kojih je zapisano: "Old Underoof Rye", "Bourbon" ali pa "Wilson, that's all" — Vsakdo bode vendar priznal, da je pametneje piti

v gostilnah, kakor pa ure in ure gáziti čikaško blato, poleg se pa izpostavljati prehlanjenju. Dolžnost policaja je, da ohrani in konservira svojo moč za ljudstvo. Žganje pa — to bode vsaki agent za žganje pritrdil z veseljem — ohrani telesno moč in daje telesnim udom prožnost in čilost.

Čemu pa imamo sploh policijo? Za špalir, ako se Tedi pelje na golaž; za špalir, če pride kak tu ji princ obiskati veliko republiko, in da vzdržuje red in mir ob času delavskih stavk — v resnici, da z gorjaci pretepa stavkujoče delavce. To je pa naša policija še vedno točno izvršila. Nevemo čemu se ji torej predbaciva mlačnost v službi???

### Ali so zakoni le za male tatove?

V Delawaru so zopet tri malopridneže radi majhnih pregreškov javno bičali. Ako že prebivalci v Delawaru tako nežno ljubijo to srednjeveško barbarsko kazen, potem naj jo izvrše nad največjim hudodelcem, ki živi v državi — nad kraljem plina — nad Addiksem. Ta brutalni človek vlada danes tako v Delawaru, kakor je pred petdesetimi leti vladal v New Yorku znani slepar William Marry Tweed. On je zastrupil vse javno življenje in deli službe kakor kak avtokrat; on jih prodaja istemu, kdor mu več plača.

Če je kdo palico zaslužil v Delawaru, potem jo je zaslužil Addicks. Seve ne misli nijeden sodnik še v spanju, da bi jih njemu pustil pošteno naštet.

Pošteni ljudje pa zopet pravijo, da je nepotrebno kaznovati ga, ker je pred vsem svetom privezan na sramotilen steber. Ali tako naziranje je napačno. Addicks se ne počuti le dobro v moralnem blatu, ampak tudi njegove creature se mu klanjajo kakor kakemu svetniku.

Mej tem ko se male malopridneže pretepa, se velikim klanja vse. To ne velja le za državo Delaware, ampak tako je povsod!

### Res, lepi dijaki!

Dijaki univerze Yale so stavili upravnistvu železniške družbe "New Haven" predlog, naj se jih nastavi kot kurjače, ako bi kurjači omenjene železnice zastavljali. Ti "duševni" vitezi torej niti ne čakajo, da bi delavci pričeli boj s kapitalisti, ampak se že za vsaki slučaj ponujajo kapitalistom.

Tako umazani pa vendar niso naši slovenski dijaki v stari domovini, bode rekel marsikdo. Priznamo rado, da ne vsi! Res je tdi, da slovenski dijaki ne bodo zasedli mesta stavkujočih natakarev, kurjačev, kamnolomcev itd., ne radi tega, ker se morda sramujejo teh imen, ampak ker smatrajo ročno delo za poniževalno, ki je v protislovju z akademično častjo. Kar se pa tiče klečeplazstva pred močnejši, pa vsaj nekateri slovenski dijaki še lahko tekmujejo z ameriški. V stari domovini se gre za cesarja, dom in vero, v Ameriki pa za plutokracijo.

Slovenski dijaki, ki se dandanes priznavajo socialistom, ko so morda v stari domovini še tako redki, kakor so bili redki pred desetimi leti. Seve pričakujemo, da se bode pričelo tudi med slovenskimi dijaki svitati, ko so se pomnoži duševni proletarijat, da se bodo pričeli družiti s proletarci, ki si z roko služijo vsakdanji kruh. Bomo videli!

### 160 žrtev kapitalizma.

Iz Birminghama, Ala., se poroča, da je bilo v jami — Virginia Mine 160 premogarjev, ko so se vneli plini, ki so povzročili grozno raztrelbo. Le malo je upanja, da se je kdo rešil. Trupla so grozno raznesarjena, katera so do sedaj prinesli iz jame. Več kakor 100 družin, nad

300 otrok je izgubilo svoje očete. Požrešni moloh — kapitalizem je zopet zahteval svoje žrtve.

Od 25 milj oddaljenih premogokopov so prihiteli organizirani premogarji, da bi rešili svoje brate, katere je doletela katastrofa pod zemljo. Zaman! Plini, ki so puhteli iz jame, so rešino delo onemogočili.

Mi smo že danes prepričani, da bodo pravi provzročitelji katastrofe odnesli pete zasluženi kazni, kakor so jih odnesli pri katastrofi Iroquois gledališča in parnika "General Slocum". Da, da! Male zločince se obeša, velike se pa odkurje! Že stara pesem, v resnici pa še vedno nova.

### "Boj proti milinom na sapo!"

Thomas W. Lawson zopet prisega, da bode uničil John Rockefellera, ali bolje rečeno trust za olje.

V dolgih člankih vspodbuja Lawson ameriško ljudstvo za boj proti trustu. To je res hvalevredno. Ali Lawson v svojih člankih ne pove, kakih sredstev naj se ameriško ljudstvo poslužuje, da bode tudi v resnici zrušilo ta škodljivi trust. Nam se članki Lawsona o uničenju trusta dozdevajo smešni, dokler je 7 osmink ameriškega časopisja v rokah kapitalistov.

Kar čez noč, kakor si domišljuje Lawson, se ne da uničiti Rockefellera, ki ima večjo moč, kakor marsikateri evropejski kralj. Pa saj je tudi v naši republici javna tajnost, da je denarna sila močnejša kakor pa državna.

Družba, ki ima kapitalistične nazore, ne bode uničila ljudstvu škodljivih trustov, ona vendar ne bode uničila to, kar je sama ustvarila. Trustov nas bode rešila le socialistična družba, v kateri ne bode prostora za cestne roparje, kakor tudi ne za bandite najhujše vrste, ki v elegantnih hišah, v bankah razvijajo svojo ljudstvu škodljivo delavnost.

### Jednakost v ameriški republici?

Pol stoletja so vzgajali skupno črno in belopoltno dijake v Berea zavodu v Richmondu, Va., ne da bi komu prišlo na misel, da bi temu ugovarjal. Sedaj so pa na podlagi zakona, katerega je sprejel postavodajni zastop države Virginije v minolem letu, kaznovali voditelja zavoda s \$1000 globe. Ta nazadnjaški zakon določa, da se zamorci ne smejo vzgajati skupno z belopoltni.

Ako je ta zakon v smislu ameriške ustave, bode še le razsodilo prizivno sodišče, kamor je voditelj zavoda uložil pritožbo. Vendar pa že ta nastop dokazuje nazadnjaštvo, ki se širi v veliki republici. Zamorcem hočejo zopet odvzeti vse pravice. Kakor je v nekaterih južnih državah prepovedano zamorcem sedeti v istem vozu poulične železnice, v katerem sede belokožci, tako hočejo prepovedati zamorskim otrokom sole, v katerih se vzgojajo otroci belokožcev. Tudi to je v nekaki zvezi z imperializmom, ki pridobiva čimdalje več tal v republici "svobodnih" mož. Ustanoviti hočejo kaste: vojaško aristokratsko, plutokratsko in pa kuljsko. V zadnjo pa hočejo stlačiti tudi vse zamorce. Vede-remo!

Zadnji terek se je poročil sodrug in sotrudnik "Glas Svobode" M. V. Konda z gđo. Mici Mayer.

Novo zaročencema želimo obilo sreče.

### Claridge, Pa.

Tu je povozil dne 18. febr. brzovlak rojaka Roshnika, ko se je na vozu peljal preko železniške proge. On je bil na mestu mrtev, konj je bil pa težko ranjen. Ponesrečenec je bil star 48 let, doma na Sp. Stajerskem.

J. M.

## Razmotrivanje proletarca.

Človek se trudi v potu svojega obraza, da pripravljajo pod in nad zemljo zaklade v splošno dobro.

Ali v palači sede pojedinci — privilegiranci, ki te zaklade upravljajo v družbi žensk dvomljive morale, soleč nizko in prazno govorico z neslanimi dovtipi, govorec zaničljivo o ljudeh, ki so jim s sragami in krvavimi žulji pripravilo to ugodno in razkošno življenje.

V borni koči pa joka žena s štirimi gladnimi otroci od postelji soproga, kojemu je zadnja rudniška katastrofa strla desno nogo. Dokler je bil zdrav, so se vsaj za silo preživeli, imeli so živečo najslabejšo vrsto saj toliko, da so se enkrat v dnevu do sitga najedli. Po katastrofi se je pa naselila beda v najrazličnejših barvah. Glad in beda sta stalna gosta v koči, dasi so skladišča polna živil, obleke in kurjave.

Daleč, tam na Daljnem Vztoku gromé topovi in pokajo puške. Pot naša nas pelje preko bojne poljane, kjer curlija gorka, rdeča kri iz trupel ubitih, mladih vojakov. Tu leže ranjenci, mrtveci, živali — vse navskriž. Grozno ječanje in mile prošnje krčijo človeku srce. Zetev je uničena in opustošena. Iz gorečih vasi beže prebivalci na vse strani. Koder so preje miroljubni kmetje obdelavali svoje polje, grmé topovi in nosijo smrt in gorje.

V carski palači sedi car, poleg njega pa v svetlih uniformah razni dostojanstveniki. Godba svira in napiva se zmagovalcem, ki so drčili svoje brate v smrt. Smrti posvečeni pozdravljajo carja.

V seljaški koči umira stara mama zapuščena od vseh. Soproj je umrl, ko je bil edini sinček Vasiljev komaj star osem let. Koliko se je revica trudila, da je zrastle sin — korenjak, da je postal izurjen in pridlen rokodelc. Kako ponosno se je ozirala nanj, koji je prinesel prvi denar, kojega je zaslužil kot pomočnik. A prišla je vojna, nesrečna vojna in nje ljubljene je moral oditi na Daljni Vztok — v smrt. Danes v jutro ji je prinesel poštni sel kratko poročilo, da je njeni ljubljene padel na polju "slave" za "domovino". In sedaj umira — sama...

Ena je ura! Tvorinška parna piščal poje svojo enakomerno, tužno arijo. Od vseh straní drve delavci žuljavih rok, upadlih lic, izmozganega života skozi široka vrata v velikansko poslopje. Oh, kako razbija parno kladivo razbeljeno železo na ogromnem naklu, kako vse brenči in ropota, se suče in drvi. Zrak je napolnjen z bacili in stroji človeku groze, ako se jim bliža, da ga zgrabijo. Vmes pa hodijo od ranega jutra pa do poznega večera izsesana bitja, kojim debele znojne kaplje stoje na čelu, bitja, katera ne poznajo veselja na tem svetu.

Zvečer je. Iz zvoničar v zvon glasnan vernike v cerkev. Tolst župnik pripoveduje vernikom, da je današnja družba nastala po božji volji, da niti las ne pade brez božje volje raz človeško glavo.

Ne daleč od božjega hrama pa zborujejo delavci. Navaden delavec v priprostem delavskem jopiču govori svojim sobratom-trpinom o današnjih gnilih človeških družbi, o današnjem družabnem redu.

In glej poslušalec se iskre oči, iz njih oči šviga srd in jeza proti provzročiteljem današnje bede.

In taci nezadovoljstev je danes mnogo, ki se združujejo pod rdečo zastavo socializma, ki imajo en sam cilj: ustanoviti človeško društvo, v kateri bodo enake pravice in enake dolžnosti.

Josip Logačan.

Mrs. Jennie Dolenc, Calumet Ave., Chicago, Ill." se uljudno prosi, da zdolaj podpisaneu dopišlje njen natančen naslov, ker so pisma pod zgoraj navedenim naslovom, podpisaneu nazaj prišla.

DR. E. C. COLLINS M. I.

140 West 34th Str.

NEW YORK, N. Y.

## Kralj Matjaž

Zgodovinska povest.  
VI.

Po nebu so se podili oblaki in se zbirali in stiskali v temne, usodepolne gore, oznanjajoče slabo vreme. V daljavi so že viseli k zemlji kot preproge, kačoč, da za gorami že dežuje. Iz gozdov je pihal hladni jesenski veter, trgal listje z dreves in pripogibal vejeve, da je jela.

Onemogli tujec se za vse to ni zmenil in odprl je oči šele potem, ko je iz daljave slisal drdranje voza in peket konjskih kopit.

Videvši, da se bliža od Horjula gori voz, je poskušil vstati. Oprl se je ob palico in se dvignil, a bil je tako slab, da je padel nazaj na svoj sedež.

Voz, na katerem sta sedela prileten mož v dolgem plašču in kakih dvajset let stara plavalaska svetlih, prijazno smehljajočih se oči, se je ustavil; in lepa gospodična je sočutno priskočila k tujcu.

— Ali ste bolni, ali kaj Vam je, je vprašala gospodična. Tako ste blede, kakor smrt.

— Slab sem in bolan, častivredna gospodična, je s tihim glasom odgovoril tujec. Namenjem sam na Vrhniko, a tu sem omagal in se moram odpočiti.

Stari gospod na vozu je kaj ne zaupno motril slabooblečenega moža, ki je ležal ob cesti. Vzlic kmetški obleki je videl, da je tujec gosposkega stanu. Vse na njem se mu je zdelo sumljivo, najbolj pa to, da je hotel na Vrhniko, da se je moral torej doslej skrivati po gozdih za Polhovim gradcem.

Ljubko plavalasle dekle ni imelo takih misli. Prevzelo jo je usmiljenje. Hitro je vzela z voza košaro, v kateri je bilo še nekaj mesa in kruha in v steklenici nekoliko vina ter jo postavila pred tujca.

— Pokrepčajte se, potem pa vas vzamemo na voz, da se pri nas v Polhoem gradu odpočijete. Kaj ne oče?

Stari gospod ni odgovoril, kajti z začudenjem je opazil, da se je tujec pač skočil h košari, a jo zopet izpustil iz rok in odkimaje z glavo, se naslonil ob drevo.

— Hvala Vam, častivredna gospodična, na Vaši dobroti. Ne moram Vas spraviti v kake zadrege.

— Kako to, se je čudila plavalaska, jaz Vas ne razumem.

— Pregnan sem, je odgovoril tujec. Ali veste, kaj to pomeni? Ali poznate starodavno besedilo te strašne kazni? Do tja kot orel leti in seže veter, do tja kot svet zeleni in val šumi, bodi pregnancu odrečeno vse, kar rodi zemlja, odrečena voda in ogenj, zrak in prenočišče. Tu, blagosrečna gospodična, je Vaša košara nedotaknjena; jaz nočem, da bi Vas po moji krivdi zadela kaka nesreča.

— In zaradi česa ste pregnani? Ali so Vaše roke krvave? je vprašal stari gospod na vozu in se obrnil k tujcu.

— Ne! Moje roke so čiste in čista je moja vest. Obsodili so me, ne da bi me bili zaslišali. Edina moja krivda je, da ljubim resnico in pravico čez vse, bolj ko svoje življenje. Samo zato, ker sem govoril resnico in branil pravico sem trpel v ječi, samo zato sem pregnanec.

Zdaj je pa plavalasle gospodična pograbila košaro in ponudila jo tujcu zaklicala z bleščecimi očmi:

— Potem pa jejte in pijte. Dalje kot orel leti in seže veter, dalje kot zemlja zeleni in val šumi, dalje sega ljubezen Boga, ki je za resnico in pravico na križu umrl.

Zdaj pa je stari gospod skočil z voza in se postavil pred tujca in nekako nejevoljno vzkliknil:

— Veste mož — govoriva resno. Najprej povejte kdo da ste.

— Jaz sem Erazem plem. Obričan, ubegli kartuzijanec iz Bistre.

Vtisk teh besed je bil nepopisen. Plavalaska se je nagnila naprej, kakor bi hotela Erazmu pogledati v obraz, oči so se ji smejale radosti

in nežno lice je zažarelo veselja, stari gospod pa je spoštljivo snel svoj klobuk in ponudil Erazmu roko, je s tresočim glasom rekel:

— Ne morem Vam povedati, kako sem vesel in srečen, da sem Vas našel. Ponosen bom, če se odpočijete na mojem domu. In videvši vprašujoče Erazmove poglede je dostavil: Jaz sem grajski sodnik v Polhovem gradu, Martin Strniša. Lahko mi zaupate, kajti že davno sem Vaš prijatelj.

— Od kod me pa poznate? je vprašal Erazem.

— Anton Magajna z Verda mi je pravil o Vas.

— In tudi gospa Regina Završanova, je dostavila sodnikova hčerka. A zdaj gospod Erazem pokrepčajte se, da pridemo prej domov.

Voznja do Polhovega gradca ni bila dolga, a dasi je rosil lahen dež in je grmenje za gorami napovedovalo neurje, se je vender Erazmu zdelo, da bi bil lahko pozabil, da so še drugi ljudje na svetu in obšlo ga je spoznanje, da bi bilo človeško življenje le sama grenkoba in ničesar vredno, ako bi ne bilo ljubezni in prijateljstva.

Z grajskim sodnikom se je Erazem domenil, da nihče ne izve, kdo da je. Sodniku se je to zdelo potrebno, ker je bil grajski oskrbnik polhovgrajski pristaš papistov in bi bil Erazma lahko izdal.

Bila je že tema, ko se je voz pripeljal na grajsko dvorišče. Razločile so se skoro samo konture močnejše graščine in drugih poslopij, a ko je Erazem stopil z voza in se ozrl krog sebe, je imel vender vtisk, da je tu našel toplo in varno zavetišče, da se tu končno odpočije od silnega truda in trpljenja zadnjih mesecev in zbere moči za veliko delo, katerega se je hotel lotiti.

In ta zavest se je še poglobila, ko je sedel v prijazni sobi s sodnikom in njegovo hčerko pri večerji. Ko jima je pripovedoval o svojih doživljajih v samostanu, o mukah, ki jih je preстал v samostanski ječi in o svojem potovanju s cigani, s katerimi se je skrival po gozdih in podzemskih brlogih toliko časa, da je telesno docela oslabil in se moral odločiti, da pri kakem prijatelju poišče zavetišče. Sodnikova Anka je tiho sedela za mizo in poslušala pogovor, a kadar je Erazma pri spominu na prestano trpljenje obšla jeza, tedaj je pogledal v njene jasne oči in njen prijazni pogled ga je takoj pomiril.

Sele ko je jutranje solnce posijalo na njegovo posteljo, se je Erazem prebudil. Čutil je, da si je že v eni noči znatno opomogel. Na mestu svoje stare obrabljene obleke je našel na stolu novo gosposko obleko. Opravljen se je v naglici, potem pa hitel na vrt, da se naužije svežega jesenskega zraka. Nekaj veselega je ležalo na njegovem obrazu, kakor da je zadobil zopet zaupanje do samega sebe in gospodična Anka je kar zavrnila presenečenja, ko je zagledala mladega moža, čigar globoke oči so jo tako presrečno pozdravljale in čigar blede obraz so obrobili dolgi temni kodri. Kar nič več se ji ni zdel kot mučenik, ki je za resnico moral trpeti v ječi in se skrivati po brlogih, nego kot mlad gospod in ljub tovariš. Veliki respekt, ki ga je imela pred njim, je izginil naenkrat in že je veselo dekle začelo trgati listje z grmičevja in z njim obmetavati svojega novega znanca.

— Pozimi se bodeva pa kepala, kaj ne, je vzkliknila in obsula Erazma z listjem in cveticami, da je bil kakor ovenčan. Smejaje se je skočila na drugo stran in zopet in zopet ponovila svojo šalo. Zdaj pa je tudi Erazma minila resnost in začel je trgati listje ter jelučati na Anko in se z njo poditi po vrtu in jo loviti. kakor je delal nekaj kot otrok pri svoji teti. Vriskanje in žvrgolenje je privabilo sodnika na okno. Stari gospod se kar ni mogel nagledati prizora, ki ga je videl in obšlo ga je iskreno zadovoljstvo, da si je Erazem vzlic vsem kridkim izkušnjam ohranil mladeniško živahnost in veselje nad nedolžnimi zabavami.

A še dvojje drugih oči je sledilo

prizoru na vrtu. Oskrbnikova soproga, ki je bila že na vse zgodaj zaznala, da ima sodnik gosta, je sklenela ob svojem oknu skrita za cveticami in pazljivo motrila, kar se je godilo na vrtu. Gospa Angela ni bila več v cvetu let, a tolažila se je, da jesen dostikrat ni nič manj lepa kot spomlad in da ima toliko mikavnosti in razkošja, da se jim je malokdo ubrani. Mladi mož, ki se je tako brezskrbno in srečno podil po vrtu s sodnikovo hčerko in se z njo igral kot kak nedorasel mladenič, jo je zanimal, kakor že dolgo noben mož. Gospa Angela je bila iz mesta doma, in je na samotnem gradu mestnih zabav in razveseljevanj toliko bolj pogrešala, ker se je s svojim možem le slabó razumela, otrok pa ni imela; gospa Angela pa je imela tudi svojo preteklost ter jako bistro oko. Ko je izza gostih cvetic na oknu opazovala Erazma in plavalaso Anko, ji je Erazmovo vedenje, vsa njegova zunanost in vsaka njegova beseda razodevala, da je ta mladi mož še neizkušen in čist in nedolžen, ko mladi sneg. In v njeni duši se je začelo porajati hrepenenje, da bi ona sama užila slast prve ljubezni tega moža, da bi ona v njem zudila zavest njegovega moštva.

Nemirno je začela hoditi po svoji sobi. Njena prsa so se naglo dvigala in zopet upadala, njene ustne so gorele hrepenenja po poljubih in vrelo ji je po možganih od premišljevanja, kako naj vlovi Erazma v svoje zanjke.

— Kaj sem jaz kriva, so šepetale njene ustne, da se moje srce tako hitro razvnam. Kaj morem jaz zato, da se iz mojih oči smeje hudič, in da gnezdi v preprogah moje postelje greh? Enkrat mora biti moj, vsaj enkrat — potem bodi karkoli, saj se slast in razkošje prvega poljuba nikdar več ne ponovi.

Zopet je gledala skozi okno. Sicer vedno vesela žena je gledala zdaj ježno.

— Požuriti se moram. Fant je že ves zaljubljen v tega otročaja in če se v tem dekletu vzbudi žena, je zame izgubljen.

In šla je, dasi nepoklicana in nepovabljen, na vrt in se pridružila Erazmu in Anki, se z njima šalila in igrala, zabavala starega sodnika in vporabljala vsa sredstva rafiniranosti koketnosti, da postavi v senco sodnikovo Anko in si pridobi Erazmove simpatije.

Ko se je družba razšla, se je gospa Angela zadovoljno vrnila v svoje stanovanje. Erazma je smatrala za dijaka, ki se je vrnil iz Tuebingna in je prišel k sodnikovim na počitnice, njegova neizkušenost pa ji je dajala vse upanje, da zmaga.

Erazem in sodnik niti slutila nista, kake namene da ima gospa Angela in tudi nedolžna Anka ni niti v sanjah ne bila na kaj takega mislila, ali instinktivno je čula, da ji hoče Angela vzeti tovariša in ko je bila sama z Erazmom, mu je z vso naivnostjo rekla:

— Kaj ne, gospod Erazem, prihodnjič se bodele igrali samo z menoj, in neoletda ga je tako tolo, da bi ji bil Erazem najraje poljubil roke in slovesno ji je prisegel, da se nikdar več ne bo igral z nikomur drugim, kakor s svojo rešiteljico.

VII.

Pred cerkvijo v Polhovem gradu je bila zbrana velika množica ljudstva. Bila je nedelja in ljudje so čakali maše ali dasi so čakali že od ranega jutra, ni bilo župnika. Hodili so trkat na vrata župnikove hiše, a tudi tam jim niso odprli. Nevolja med ljudstvom je bila velika. Zlasti ženske so se jezila in v svoji togoti pogrevale vse, kar so vedele slabega o svojem župniku. In tega je bilo mnogo. Župnik je imel s svojo gospodinjo več otrok, pa je vzlic temu prav rad zalezoval druge ženske. Župnik je imel tudi svojo gostilno in je tam popival vsako noč. Kmetom je dajal pijače na upanje kolikor so hoteli, jih je z brezsrčnimi pripovedkami zabaval, na jesen pa je zahteval toliko plačila, da ljudem niti za živež ni ostalo. Župnikova gospodinja pa je strahovala vso faro in preganjala vsakega, kdor se ji ni klanjal.

— Gotovo je župnik zopet tako pijan, da danes še maševati ne bo mogel, so ugibali možki. Saj drugače bi danes gotovo ne bil izostal,

ko je napovedal darovanje za sv. očeta.

— V farovžu sp se nocoj stepli, je pripovedovala neka ženska. Pozno ponoči sem slisala silno vpitje in razsajanje, otroci pa so čvili kakor da jih hoče kdo na meh odreti.

V gradu so kmalu izvedeli, kaj da se godi pred cerkvijo in vsi so se napotili v vas, da si ogledajo ta prizor. Razburjenost ljudstva je bila že velika. Kmetje so se dogovarjali, da pojdejo v župnišče in da svojega dušnega pastirja siloma priženo pred altar; drugi so razbijali po cerkvenih vratih in predlagali, naj se cerkev siloma odpre.

Ko je sodnik Strniša pregledal položaj, je šel sam v župnišče in po dolgem trkanju dosegel, da so mu odprli. Župnik je bil res tako pijan, da je brez zavesti ležal na svoji postelji. Sprl se je bil s svojo gospodinjo, se z njo pretepal, potem pa je toliko časa popival, da ga je vino omamilo in podrl.

Sodnik je vzel ključ do cerkvenih vrat, češ, naj ljudje, če že ni maše, vsaj v cerkvi opravijo svojo molitev, in je cerkev odklenil. Ljudje so se kar vsuli v cerkev in tudi grajska gospoda jim je sledila, največ iz radovednosti kaj se zgodi, sodnik pa tudi zaradi tega, da prepreči vsako nespodobnost. Na molitev pa ni nihče mislil. Ljudje so se le še bolj jezili, da ni maše, kajti vajeni so je bili tako, da je niso mogli pogrešati. Glasno govoreč so dajali duška svojim mislim in čuvstvom in šumelo je v cerkvi, kakor na semnju.

(Dalje prihodnjik.)

### Človekoljubna želja.

"Visoko" in "blagorodni" grof Rihard pl. Pfeil se je jokal v "Berliner Tagblattu", da so na Ruskem odstranili palice. Zajedno je pa objavil neki list, katerega mu je napisal neki stari ruski častnik, ki se glasi:

"Mesto da bi vpeljali palice, smo jih pa odstranili.

Častnik je zadel v črno, bode marsikdo mislil. Onim lopovskim častnikom, ki so sedeli z vlačugami pri bogato obloženih mizah, mej tem ko so ruski vojaki umirali na bojnih poljanah, onim visokorodnim lopovom, ki so noneverili denar rdečega križa, da so plačali svoje igralske dolgove, onim tolovajskim vojaškim dobaviteljem, ki so ruskim vojakom na Daljni Vztok pošiljali pokvarjena živila, bi palice dobro došle.

Ali tem "finim" gospodom stari ruski častnik, ki je za časa svojega službovanja morda večkrat rabil nagajko kakor sabljó, ne želi palic. On jih privoščí vojaku — prostaku, ki noče vse dati za vojno. Takim ljudem naj bi se po nazorih častnika s palicami vtepal patriotizem in veselje do vojne. Ljudi, rezerviste, ki se težko ločijo od žene in otrok, naj bi po priporočilu tega častnika pretepal. Morda misli stari jurek nagajke, da bi bilo umestno pretepati svoje lastne rojake, ker slavni ruski generali ne morejo pretepati Japoncev?

Da se "plemeniti" pruski grof jezi, ker so v Rusiji odstranili palice je umevno. Za pravega, pristnega pruskega plemenitnika je bila Rusija z svojo avtokratično vlado in palicami, še vedno nekaj ideal. Ako so že v Rusiji odstranili palice — najglavnejši steber fevdalske vlade, potem se mora po nazorih modrokrvnega pruskega plemenitnika svet kmalu porušiti.

Nad 30 let  
so je obnašal  
**Dr. RICHTERJEV**  
SVETOVNI, PRENOVLJENI  
"SIDRO"  
**Pain Expeller**  
kot najboljši lek zoper  
**REUMATIZEM,**  
**POKOSTNICO,**  
**PODAGRO itd.**  
in razne reumatične  
neprilike.  
SAPO: 28ct. in 50ct. v vaših lekarnah  
all pri  
**F. A. Richter & Co.**  
215 Pearl Street,  
New York.

## Peto strankarsko zborovanje jugoslovanskih socialnih demokratov v Ljubljani.

Ethin Kristan (Dunaj) predlaga akcijo za ustanovitev posebnega strokovnega glasila. Nadalje predlaga predsednik še sledeče predloge: Predlog Kopač-Sittar, ki zahteva preselitev lista iz Trsta v Ljubljano najkasneje do 30. junija 1905. ter obenem ustanovitev posebnega tajništva stranke v Trstu; Mlakar predlaga dodatek, da se ima najprvo obstoj tajništva zagotoviti; predlog Linhart-Vičič in dr. glede pospeševanja akcije za ustanovitev strankarske tiskarne v Ljubljani; predlog Linhart-Koman in dr., kateri zahteva od eksekutive izdajo posebnega koleka, katerega čisti dobiček naj bi se porabil edino-le za tiskarno itd.

Ethin Kristan (Dunaj): Buržoaziji in njenemu fanatizmu se imamo zahvaliti, da se mora tiskati glasilo slovenske socialne demokracije v Trstu... Govornik je razložil po tem potrebno posebnega strokovnega glasila in priporočal svoj tozadnji predlog.

Linhart Karol (Ljubljana) omeni, da je preselitev časopisja stalno vprašanje na naših kongresih. Od kar je vrgla "Narodna tiskarna" prejšnji naš list "Delavca" na ulico, se je debatiralo vedno o časopisju. Govornik omeni sklepe I. in II. strankinega zbora ter pogajanja eksekutive jugoslov. soc. demokracije z odborom volilno-okrajne organizacije tržaške v l. 1899—1900. Ker v Trstu tiskani redigirani list ne more zadostovati celokupni stranki, so sklenili spodnjestajski sodrugi l. 1900. uresničenje lastnega slovenskega socialističnega lista. V sled tega sklepa in na inicijativu eksekutive v Ljubljani se je vršila svecana l. 1901. strankarska konferenca v Sp. Šiški, katera je sprejela ednoglasno po Skaretu predlagano resolucijo, ki zahteva preselitev časopisa iz Trsta v Ljubljano. Govornik pomeni zira se z različnimi prejšnjimi govorniki.

Čobal Miha (Zagorje) omeni, da se list ne more takoj preseliti, temveč da je zato potrebna gotova doba. S tem se zaključil dopoldanski seja.

### Drugi dan. Popoldne.

Sejo odpravi predsednik Brekšvar (Ljubljana) ter podeli besedo sodr. Ethin Kristan (Dunaj). Komisija priporoča sprejem predloga glede preselitve lista najpozneje do 30. junija, glede lastne tiskarne itd. Nasprotna je bila predlogu glede koleka.

Kopač Josip (Trst) kot poročevalec je apeliral na zbrane sodrugi, naj se poloté z novega resnega delovanja. Stem je dospel zbor do glasovanja. Glasovalo se je o sledečih predlogih:

1. Predlog Kopač-Sittar itd.: "Strankarski zbor sklene premestitev strankarskega glasila iz Trsta v Ljubljano. Rok za to premestitev se določi najpozneje do 30. junija 1905. V tem času mora izvrševalni odbor dogovoriti s strokovnimi organizacijami poskrbeti ustanovitev tajništva v Trstu, tako da je isto že ustanovljeno, predno se list preseli. Čas do preselitve naj izvrševalni odbor s pomočjo ljubljanskih organizacij porabi za vse potrebne priprave." — Ednoglasno sprejeto!

2. Zbor sklene: "List "Rdeči Prapor" se naj poveča s tem, da se mu doda priloga, vsaj toliko časa, dokler ne bode uresničen strokovni list. V prilogi pa se ima posebno ozirati na strokovne organizacije. (Predlog Kopač, Mihevc, Udouč, Koman. — Sprejeto!)

3. Predlog Linhart, Koman, Rinaldo, Mlakar, Kopač Vičič, Čobal itd.: "Peti strankarski zbor uvideva nujno potrebo lastne strankarske tiskarne v Ljubljani in priporoča vsled tega socialistično organizovanemu delavstvu najtopleje podpiranje že pričetke akcije ter smatra to podpiranje za strankarsko dolžnost vsacega posameznika." — Ednoglasno sprejeto!

4. Predlog Linhart, Vičič, Mlakar, Rinaldo, Koman: "V svrhu pospeševanja agitacije za strankar-

sko tiskarno se nalaga pripravljalnemu odboru izdajo strankarskega koleka, katerega čisti dobiček bi bil namenjen edino fondu za tiskarno". Odklonjeno z večino glasov.

5. Predlog E. Kristan: "Strankarsko glasilo je le tedaj lahko kos svoji nalogi, ako se lahko popolnoma posveti potrebam strankine politike."

### Politični položaj.

Kot poročevalec dobi besedo sodr. Ethin Kristan (Dunaj): Poročati o političnem položaju je jako težavna naloga. Res je, politična situacija je klaverna, da zlobna. To smo povdarjali že na raznih kongresih in vzroki teh zmešnjav so vedno isti. Ponavljati bi moral torej, o čemur smo že stokrat govorili. V svojem nastopnem govoru je obljuboval Koerber, da hoče vladati strogo konstitucionalno. Preteklo je pa komaj par mesecev in že je rabil paragraf 14. Vse je poskušal; laskal se je Nemcem, Čehom in Poljakom; a dosegel ni ničesar. Koerber noče rešiti narodnega vprašanja s "trdo roko", ker uvideva, da se da rešiti ta problem edino po naravnih zakonih. In ta zadnji nazor je staro socialistično načelo. Kjer se to načelo ne upošteva, se mora zgoditi, kar se je zgodilo v Inomostu... A povsem napačno je tudi, pričakovati pomirjenje narodnega boja, dokler se ne podeli narodom možnost do lastnega odločevanja. Razne kliče v državni zbornici niso narod. Razvijati se je začela krščansko-socialna struja. V svojih začetkih je bil krščanski socializem plod napredka in reakcije, pri katerem je imel svoj del tudi demokratični socializem. V Avstriji se je pojavil kršč. socializem šele tedaj, ko je druge že izumrl. Postal je vsled tega povsem drugačen. Dr. Lueger je bil oče te struje in naš dr. Krek je k večjemu botrček. Lueger ni našel sreče pri liberalcih, ni je našel pri demokratih. Lueger je takoj uvidel, da se ne da napraviti s čistim nacionalizmom ničesar in osnoval je stranko demagogije. Kapitalizem uvideva že tu intam nevarnost klerikalizma, katerega edini smoter je, postaviti papeža ne le čez svtovalne duhove, temveč tudi kot najabsolutnejšega vladarja teles. To dejstvo mora postati jasno i kapitalizmu. Vendar-le se pa ta boji, da se ni prišla ura rešitve. Mlada buržoazija je bila po revolucijah povsod liberalna, — celo na Slovenskem. A menila je, da je tak liberalizem pohleven in neškodljiv. Zdaj se-le pa uvideva globoko nevarnost klerikalizma.

Govornik potem govori proti liberalni struji v vobče in na Slovenskem. Tudi slovenski liberalci so bili enkrat protiklerikalni, sedaj jih je pa strah klerikalnega nasprota. Govornik je mnenja, da stopa mlada generacija v svet, da se mor-da ustanovi nova stranka, a za to stranko je najmanj gospodarske podlage.

Klerikalno obstrukcijo v kranjskem deželnem zboru nariše govornik kot pravo demagogstvo.

Govornik konča mej odobravanjem s sledečimi besedami: Črvena Avstrija bode v lastni gnolobi propadla in nastal bode svet novih avstrijskih proletarcev!

Zbor vzame politično poročilo brez debate na znanje.

Nato poroča komisija za izvolitev novega izvrševalnega odbora o svojem delovanju. Zbor izvoli ednoglasno sledeče sodrugi v izvrševalni odbor: Brekšvar Josip, Kordelič Karol, Mlinar Ivan, Čobal Miha, Vilfan Evstahij (ožji odbor); Kopač Josip, Jernejčič Fran, Kermolj Vinko (zunanjji člani v Trstu); Milost (Gorica); Sittar (Zagorje); Rinaldo Fran, Mlakar Ivan (Trbovlje); Kristan Ethin (zastopnik jugoslov. socialne demokracije v skupni avstrijski eksekutivi).

Čobal Miha (Zagorje) predlaga še: "Ako se reši idrijska zadeva v ugodnem smislu, naj pristopi k eksekutivi še en član Idrije." Ednoglasno sprejeto.

Kongres prične potem z obravnavo zadnje točke dnevnega reda: (Konec prihodnjic.)

### Listu v podporo.

Anton Zaletel.....\$0.25

Pobirati naročnino za "Glas Slobode" so pooblašteni:

D. Badovinatz, La Salle, Ill.  
Paul Shaltz, Calumet, Mich.  
Frank Veyar, Lorain, Ohio.  
Jacob Hočevar, Cleveland, O.  
F. M. Shlander, Pittsburg, Pa.  
Jos. Matko, Claridge, Pa.  
Nick Starasinič, Pueblo, Colo.  
Frank Bizjak, Leadville, Colo.  
Jakob Tisol, So. Chicago.  
Frank Budna, Milwaukee, Wis.  
Jos. Faletič, Indianapolis, Ind.  
Anton Križe, Oat Hill, Calif.  
Frank Levec, Yale, Kans.  
Ignac Zlembergar, Steel, O. in okolico.

### PRODAJALCI KOLEDARJA:

Frank Dermota, Federal, Pa.  
Jos. Matko, Claridge, Pa.  
Frank Veyar, Lorain, Ohio.  
Max Malich 183 N. Pa. Ave., Denver, Colo.  
Nick Starasinič, 604 S. Santa Fe, Pueblo, Colo.  
Jos. Falletich, 725 Warman Str. Indianapolis, Ind.  
Anton Starič, 223 N. 8th Str. Sheboygan, Wis.  
Frank Levec, Yale, Kans.  
Anton Golobar Ladysmith, B. C.  
John Thome, Leckrone, Pa.  
Math Petschnik, Taylor, Wash.

Rojaki, v Crested Butte, Colo. pozor!

Vse rojake v Crested Butte in okolici opozarjamo, da lahko izročijo naročnino za "Glas Slobode" za leto 1905 g. Marku Sodiatu, ki prodaja tudi naš Kalendar.

Upravništvo "Glas Slobode".

Vsem cenjenim rojakom v Willock Pa. priporočamo g. Fr. Miklavca, ki je pooblaščen pobirati naročnino za "Glas Slobode".

Se nekaj koledarjev ima upravitelstvo

"GLAS SVOBODE"

naproda. Cena koledarju je 25c.

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peči in pohištvo pri

NAS



Ličen in trpežen štedilnik, katerega predočuje slika, lako kupite za \$ 16. Kurite lahko z mehkim ali trdim premogom. Prihranite si tudi denar, ako kupite svetilnice, preproge in drugo pohištvo pri nas.

Jas. Vasumpaur,

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

Podpisani naznanjam

SLOVENCEM in HRVATOM,

da sem otvoril na voglu 18 Pl. in Loomis St. novourejeni

Saloon.

Poleg tega imam prostorne dvorane za obdrževanje sej in zabav. oglasite se pri meni in pokažem Vam prostore.

S spoštovanjem

JOSEPH POLAČEK,

683 Loomis, cor. 18 Pl. Chicago, Ill.

## Le malo premislite!

Bolezni v jetrih in ledvicah niso nekaj čudovitega, če tudi zdravniki včasih tako mislijo. Ledvice prevzamejo nepotreben izveček iz krvi ter ga odpravijo z vodo iz telesa. Ako so pa ledvice bolne in ne prevzamejo krvnega izvečka, tedaj se isti nabira, zastaruje sestav in povzroča bolečine v križu, riganje v želodcu, bruhanje in druge obteži. Zato le malo premislite! Ako so vaše ledvice in jetra v neredu in se otrovuje vaš sestav, tedaj uživajte



SEVEROV

W.F. Severa  
Najstarejši češko-slovanski lekarnar v Ameriki.

lek za jetra in ledvice,

### VNETJE PRSNE MRENICE

je skoro tako zlo kot vnetje pljuč ali pljučnica. Nikakor ne kaže se šaliti niti z jednim niti z drugim. Pravčasen korak vam bo ohranil bolnika. Dajajte mu redno

### Severov balzam za pljuča

ter prilagajte tudi Severov lečilni obliž (flajster), da se odstrani bolečina.

### MEHURJI.

Hude mehurnate bolečine in druge bolezni na koži hitro olajša in kmalu ozdravi

### Severovo olje sv. Gotharda.

To močno protignilobno mazilo ozdravi rane, praske, opekline, oparnine, izpah-njenja, trde členke in revmatične bolezni. Cena 50c.

ki hitro olajša in ozdravi prizadete cevi in žleze ter pomaga ledvicam odstranjevati vodno kislino.

"Trpel sem vsled bolečin v ledvicah in vsled kamna ter občutil grozne bolečine. Poskusil sem več zdravil, a mi ni nič odleglo. Sled-njič sem kupil Severov lek za jetra in ledvice ter sem že koj ob pričetku rabljenja občutil olajšanje. Porabivši le jedno steklenico sem bil popolnoma okreval. Vaš Frank Bureš, St. Paul, Nebr."

### Severov lek za jetra in ledvice

je neprecenljiv v slučajih Brightove bolezni, vnetja ledvic, kamnu in drugih neprilikah v mehurju, žolčnosti, zlatenici itd. Cena 75c in \$1.25.

### BOLESTI ŽEN.

Žene in dekleta so vedno izpostavljene velikemu številu obtežij, imenovane ženske slabosti in ženske bolezni

### Severov ženski regulator

odstrani vse bolečine, okrepi vse organe, privadi sestav k pravilnemu delovanju in storijo žene srečne v vsakem oziru. Cena \$1.00.

### REVMATIZEM.

Olajšajte si vnetje in umirite si bolečino s tem, da se drgnete s

### Severovim oljem sv. Gotharda,

Ščistite si kri z rabo Severovega kričistilca.

Preženite vodno kislino iz sestava z rabo Severovega leka zoper revmatizem.

Severova zdravila so naproday v vseh lekarnah. Zdravniški nasveti zastoni.

W.F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

**"Glas Svobode"**

[THE VOICE OF LIBERTY]

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co  
683 Loomis St. Chicago, Ill.Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as  
Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

**"Glas Svobode" izide vsaki petek  
in velja za AMERIKO:**za celo leto .....\$1.50  
za pol leta ..... 75c**ZA EVROPO:**za celo leto .....kron 10  
za pol leta .....kron 5Prvi svobodni list za slovenski  
narod v Ameriki.Naslov za dopise in pošiljke je  
slednji:**"Glas Svobode"**

683 LOOMIS ST. CHICAGO, ILL.

**Dopisi.**

Pueblo, Colo.

Marsikdo čitatelj "Gl. Sv." bo-  
de mislil, da se je naš dični Ciril  
pobojšal, ker ga že nekaj mesecev  
sem nisem prali javno. Ali kakor  
se mačka ne odvadi loviti miši, isto-  
tako se naš Ciril drži svojih starih  
navad v izžemanju tu naseljenih  
Slovencev.

Se ni dolgo, ko je naš "učeni"  
Ciril vprašal soprogo Antona Stup-  
nika: "Je li vaš mož član kakega  
društva?" Ko mu je žena Stupni-  
ka odgovorila, da je nje mož član  
"Sokola", je župnik Ciril pričel ro-  
titi jo, naj mož zapusti to brezversko  
društvo, ker drugače bode njegova  
duša pogubljena.

In res, žena je toliko časa prigo-  
varjala Strupnika, da je iz društva  
iztopil. Nekaj dni po odstopu je pa  
Stupnika v rudotopilnici vbiho, so-  
proga njegova je pa ostala brez pod-  
pore, ker je Ciril utaknil svoj uma-  
zani nos v zadevo, ki ga nič ne  
briga.

Sedaj pa vprašam našega "brum-  
nega gspuda" Cirila, ali je točno  
angleško društvo, pri katerem so  
znani katoliški petolizniki J. Rojc,  
M. Majar et consortes tudi katoli-  
ško? Ako ni, ali se ne bojiš Ciril za  
duše tvojih podreptnikov? Ali se ne  
bojiš, da bodo tvoji podreptniki go-  
reli za dnu pekla?

Zakaj jih ne spreobrneš Ciril? Ne-  
mara so te tvoji apostoli že tudi za-  
pustili? Ako je tako, potem je pa  
najboljše, da odideš na "bum", ker  
tu bode kmalu zmanjkalo kruha za  
tebe.

Pozdrav vsem čitateljem "Gl.  
Sv.", listu pa mnogo naročnikov.

Pridemše.

Willock, Pa.

25. febr. 1905.

Sodr. urednik! Upam, da sem prvi  
v naši naselbini, ki je poslal kratek  
dopis v svet o razmerah v naši na-  
selbini, ki se baje le malo razlikujejo  
o razmerah drugih enakih nasel-  
bin.

Pittsburska premogokopna druž-  
ba izsesava tukajšne delavce istota-  
ko kakor drugod po drugih premo-  
gokopih, da koncem leta deli mastne  
dividende delničarjem, ki skozi vse  
leto niso imeli drugega dela, da  
so po zaključku računov o dobičku  
s škarjami odstrigli kupone.

Ni ga skoro dneva, da bi se kak  
delavec ne potolkel pri trudačnem  
delu. Seve so to odpustki, katerih  
nam ne deli kak papež ali drugi bož-  
ji namestnik, ampak katere nam  
dele naši izkoriščevalci kot nagrado  
za naš trud. Ako božjim namestni-  
kom potožimo naše gorje, potem  
nam reko: "Le potrpi, le potrpi!  
Pa še kaj za božjo čast daruj in bog  
te bode varoval nesreče."

V resnici te besede lepo doné. Ali  
to je pa tudi vse.

Tudi mene je prišlo malo za  
nogo. Ali "izcajtal" se bom, ne da  
bi kaj daroval farški bisagi. Tukaj-  
šni Slovenci smo lahko zadovoljni  
in lahko hvalimo "Vsegamogočnega",  
da nimamo v svoji sredi šibe v  
podobi božjega agenta.

Tu smo skoro vsi nasprotniki čr-  
ne suknje. Morda bi se kje najdel

kak nazadnjak, a le težko. Ker se  
vsakdo strinja s pesmico "Dvom"  
priobčeno v ameriskem delavskem  
koledarju: "Ker padeš na zemlji sem  
pekel, žal, v drugega ne verujem."

Mi se ravnamo po svoji lastni  
vesti, ki nam veleva: "Stori dobro,  
in zopet dobro svojemu bližnjemu!"  
Radi tega ne potrebujemo črnosuk-  
nježev, da bi nas skubili.

Sploh smo Slovenci tukaj dobro  
organizirani. Imamo dvoje pod-  
pornih društev. Trudil sem se, da  
bi ustanovili tudi delavsko socialno  
društvo, a ni šlo. Potrpimo! Sčas-  
oma ustanovimo tudi to.

Imamo tudi čitalnico. Ali šteje  
le 19 članov, dasi nas je okoli 200  
Slovencev in Slovencev tu naseljenih.  
Je še premalo zanimanja za stvar!

Kedaj se bode naš narod prebudil  
iz spanja, v katerega so ga zazibali  
sebičneži v kuti in fraku. Treba je  
tudi med nami še resnega dela in u-  
čenja, ako hočemo nastopiti z drugi-  
mi narodi skupno za svobodo, jed-  
nakost in bratstvo. Res je, da počasi  
napredujemo, a napredujemo ven-  
dar.

Seve naš narod še ni toliko zrel  
kakor ruski, ki dandanes zahteva:  
"Proč z absolutizmom, proč s car-  
jem in avtokracijo! Dajte nam prav-  
ice, ki nam gredo po naravnih zakonih!"

Marsikateri Rus umre za svoje  
ideale v boju proti svojemu bratu-  
vojaku! A pogledajte tem mrtvecem  
v lice. Ustnice drže na smeh, ker  
so prepričani, da so v resnici umrli  
za domovino.

V pouličnih bitkah padajo Rusi  
za domovino in očetnjo. Na Dal-  
jnem Vztoku pa umirajo za prefrig-  
rane nakane carja in njegovih dvor-  
janov. Oficijelni lažnjivci pa poro-  
čajo v umazanih listih, ki se prodajo  
tistemu kdor boljše plača, vprav nas-  
protno.

Jaz želim ruskemu narodu zmago  
nad carizmom in magari, če vsi ku-  
tarji in frakarji popokajo od jere.

Druzihi novice ne vem prečeti.  
Pač eno bi kmalu pozabil ineli bo-  
demo "ofcet". Poročil se bode Fr.  
Fortuna z meni neznano gospodič-  
no. A jaz kljub temu čestitam obe-  
ma. Imamo jih še nekaj za oddat.  
Ali jaz mislim, da se bodo rajši po-  
možile, kakor da bi vlačile "ploh".  
Saj nas je tukaj dosti "zauber" fan-  
tov, dekleta pa take, kakor jih nam  
slika narodna pesem:

*"Je bela ko mleko,**Rdeča ko kri."*

Sodr. urednik! Morda sem s tole  
kitico grešil zoper pravost? Pri  
klerikalcih je to v navadi. Odpusti-  
te mi! Za pokoro bom že zmolil  
par očenašev. Pa upam, da ne bode  
tako hudo!

Končno pozdravljam vse somiš-  
ljenike in jim priporočam naj vstraj-  
no delujejo na polji ljudske prosvete.  
Ljubljancem.

Tajnosti z berlinskega dvora.

Piše Omega.

Besedo "Scheisskerl" mu je že  
tako prešla v meso in kri, da jo rabi  
proti vsakomur, ne glede na mesto.

Da Viljem ne zna brzdati svojega  
jezika, ne dokazuje le v javnosti,  
ampak tudi v zasebnem življenju.  
Pogostokrat napade svojo soprogo  
v navzočnosti dvorjanov s takimi iz-  
reki, katere rabi navadni neotesaneec  
napram svoji soprogi. Tudi v višji  
politiki so njegovi neslani izrazi že  
provzročili nejevoljo.

Ko je leta 1896 zvedel Viljem,  
da se je talijanski prestolonaslednik  
zaročil s črnogorsko princezino, se  
je vprilo vseh dvorjanov tako le  
izrazil: "Nje stara mati je še kos-  
tanj prodajala na cesti."

Viljemova jeza je umljiva. On  
je vendar določil mesto v postelji  
talijanskega prestolonaslednika se-  
stri njegove soproge. Kar je pa šlo  
rakov žvižgat in žabam gost.

Za ta "fini" cesarjevi izraz so  
zvedeli tudi na rimskem dvoru. In  
odtad je tudi zveza faktično mej  
Nemčijo in Italijo uničena, obstoji  
le še na papirju.

"Tajna zgodovina" berlinskega  
dvora nam kaže še neko drugo sli-  
ko, v kateri se nam pred očmi, kako  
je Viljem zgubil prijateljstvo neke-  
ga drugega kneza.

Leta 1897 je bil Viljem z ruskim  
carjem v Darmstadt. Ko sta stala  
na grajskem balkonu, je Viljem ob-

jel ruskega carja z roko preko rame.  
V istem trenutku je pa nalašč najet  
fotograf naslikal oba. Drugi dan so  
tako povsod prodajali to sliko, da  
bi Viljem dokazal, da vežejo berlins-  
ki in petrogradski dvor najintim-  
nejše prijateljske vezi. Ko so pa  
hoteli te slike prodajati v Rusiji, so  
bile slike zaplenjene, časniki so pa  
poročali, da se z njimi vara občin-  
stvo. Viljem je moral to grenko  
zaušnico požreti, da še celo trudil  
se je dokazati, da vsa "veličanstva"  
žive v prijateljski zvezi.

Viljem je posebno ponosen na  
svoje laborike na lovu. To doka-  
zuje spomenik, s katerim se proslavl-  
lja, da je moderni Kaligula vbiho 50  
tisoč "kreaturo". Ob neki priložno-  
sti se je vprav v Don Kizotskem  
tonu glede lova izrazil tako le: "Ako  
se spominjam živali, ki žive v mojih  
gozdih, tedaj me obhajajo ista ču-  
stva kakor Friderika velicega pred  
Kolinom, ko je svojim svadronom  
zaklical: "Psi, ali hočete živeti več-  
no?" Jaz upam, da bodem tekom  
prihodnjih deset let vbiho še enkrat  
toliko divjače, kakor do sedaj. Ako  
kralj ne more oditi na vojno, tedaj  
se mora zadovoljiti z vajami v goz-  
du. To povečuje bojaželjnost."

Da kraljevski lov ni nič drugega  
kakor navadno klanje divjačine, vé  
se vsakdo, kdor pozna te vrste kral-  
jevske zabave. Od vseh strani na-  
gonijo divjačino skupaj, da se vežba  
kralj v mesarskem poslu.

Viljem se celo jezi, ako kateri  
drugi lovec pogodi lepšo žival ka-  
kor on. Pisateljica te knjige omen-  
ja več veselih lovskih dogodbic, v  
katerih je kralj svoje častnike in  
spremljevalce tako razžalil, da so  
ostavili službo.

Kakor je Viljem surov na lovu,  
tako neotesan je tudi doma. Nekoč  
se je v tem oziru izrazil: "Jaz mo-  
ram sedaj telefonirati govor, kojega  
bode jutri govoril princ Henrik. On  
ima svojo temno stran, da je duševni  
velikan svoje družine."

In v resnici je tudi Viljem vči-  
noma vse govore princu Henriku,  
katere je on kedaj govoril, tudi na-  
rekoval, da je po njemu svojo "ce-  
sarsko" voljo izrazil.

Ko se je njegov brat Henrik z  
bojno ladjo "Koenig Wilhelm" od-  
peljal k jubileju angleške kraljice,  
je Viljem njemu brzojavil, da obža-  
ljuje, ker mu ne more postreči z bolj-  
šo ladjo, "ker so to lopovi v držav-  
nem zboru preprečili."

Princ Henrik je to brzojavko ob-  
javil. Ko je nastal vsled te nesram-  
nosti Viljema hud vihar, je Viljem  
izjavil: "Ta udarec je zadel v čr-  
no." Ko so ga vprašali je li ta brzo-  
javka resnična je odgovoril: "Se-  
veda! Zakaj bi svojemu bratu ne  
povedal kako mislim o teh lopovih."

Na stotine dogodbic je, ki doka-  
zujejo jasno kot beli dan, da je Vil-  
jem navaden idiot — tepec.

Pisateljica tudi pripoveduje, da je  
kraljica Lujiza zanesla raka v rodo-  
vino, ki se še sedaj razvija v rodo-  
vini. Živo tudi slika bojazen Vil-  
jema pred nalezljivimi boleznimi.

Necega dne je po njegovem naro-  
čilu dvorni zdravnik spoznal njego-  
vo soprogo za bolno, da se ni mogla  
vdeležiti potovanja v Dessau, ker  
so ondotne dvorne dame posebno  
glede morale nizke, glede ljubezni  
pa imajo široko srce.

Pisateljica pripoveduje tudi, kako  
se Viljem koplje v zajčji krvi, da  
bi podprl svoj pogum poleg je pa še  
mnogo drugih zanimivih dogodbic,  
ki polnijo dva snopiča obsegajočo  
knjigo.

Njegova sestra, nadvojvodinja  
Charlota je tega idiota najboljše očr-  
tala s temi besedami: "Viljem je  
največji humbugar na svetu."

Del "tajne" zgodovine se peča  
tudi s cesarico, ki nam jo kaže kot  
domišljavo gosko.

Prvi sestanek Viljema z njegovo  
bodočo soprogo je bil zelo pikan-  
ten. Necega dne je sedela njegova  
prihodnja soproga mej meščanskim  
občinstvom v gledališču v Dresdenu.  
Njegov adjutant ga je vprašal, je  
li želi, da bi ga nji predstavil. Ali  
Viljem ga je zavrnil, "da noče priti  
v dotiko s kanjaljo tam doli". Ta  
surovi izraz moderne Caligule, se je  
jako dopadel starišem prihodnje ce-  
sarice.

Necega dne, ko je bila Viktorija

že zaročena z Viljemom, je sodelo-  
vala v navadni obleki na nekem be-  
rolinskem dobrodelnem bazarju. Ko  
je bil bazar končan, je strgala obleko  
raz sebe rekoč: "Proč s tem, hitro!  
Meni se dozdeva, da dišim po rev-  
nih ljudeh."

Značaj cesarice se zrcali tudi v  
tem, da zahteva, da morajo njene  
služkinje in služabniki hoditi ob ne-  
deljah v cerkev, vzlic temu pa tudi  
zvršiti svoje posle.

Neko dekle, katero je cesarica oz-  
merjala, ker ne hodi ob nedeljah v  
cerkev, ji je odgovorila: "Pomislite  
"veličanstvo", da nas to stane mno-  
go spanja!"

"In kedaj morate vstati, ako ho-  
čete prisostvovati službi božji in  
zvršiti svoje posle?"

"Ob 5. zjutraj, veličanstvo."

"To ni tako hudo."

"Ne," odgovorilo je dekle predz-  
no, "za tiste, ki od začetka pa do  
konca leta nimajo dela."

Radi tega odgovora bi bilo dekle  
izgubilo svojo službo. Bilo je že  
zapisano na črni listini. Ali ona je  
poznala slabosti svoje gospodinje in  
darovala je pet mark za cerkveni  
sklad cesarice. Vsako leto se pobira  
2—4krat za cerkveni sklad. Kdor  
ne da nič, tega posadi "pobožna" ce-  
sarica na cesto.

Zanimivo je tudi v ti knjigi, kar  
dokazuje, da je cesarica jako slabo  
izobražena. Ako potrebuje kak go-  
vor, si ga da napisati, potem se ga  
pa zvečer v postelji kakor papiga  
na pamet uči.

Predno se je cesarica odpravila  
na pot v Rim, so našle služkinje v  
njeni sobi lastnoročno pisan listek,  
ki dokazuje, da cesarica ne ume niti  
navadnih pravil nemškega jezika.  
Listek se glasi: "Rom liegt an die  
Tiber."

Nevednost cesarice izrabljajo  
"ljubeznivi" sorodniki na dvoru za  
dovtipte. Necega dne je prišla ve-  
sela sestra cesarja in nadvojvodinja  
Charlota na dvorišče. Poznalo se ji  
je, da je vsled preobilo zavžitega  
zajutka skrivnostno sladko ginje-  
na. Rabila je v tem položaji najbolj  
oistre izraze napram cesarici, potem  
je pa jako nerodno zasedla vranca,  
rekoč: "Da cesarica zasede konja  
kakor veličanstvena vreča za moko."

Smešno je tudi, ako se čita o stra-  
hopezljivosti cesarice, ko so bili  
okoli 90 leta nemiri brezposelnih v  
Berolinu. Posebno se je bala, da  
bode kdo s strehe cesarske palače  
vrigel bombo na njo. Bežati je ho-  
tela v Potsdam, odkoder vodi pod-  
zemeljski hodnik v neko vojašnico.

Pisateljica zaključuje knjigo s  
sodbo cesarice Friderike o svojem  
sinu Viljemu. Še ko je živel nje  
soprog je cesarica naprosila Bismar-  
ka, da se ji po smrti nje soproga  
tako izplača nje in njenim drugim  
otrokom vsa dedščina, da ne bodo  
odvisni od milosti Viljema.

To se je tudi zvršilo in radi tega  
je Viljem sovražil svojo mater in  
Bismarka.

Tak je Viljem II., ki je napol  
Nero napol Kaligula, v pravi luči,  
o katerem trdijo farji v Nemčiji,  
da je po božji volji postal cesar  
Nemčije.

Konec.

"Novi Domovini v spominsko  
knjigo!

Dne 22. febr. 1905.

Zmedeni filozof dr. Krek v Ljub-  
ljani je vsaj včasih, kadar se ni pre-  
več nasrkal dobre kapljice, ali da  
se izrazim po ljubljanskem "Sloven-  
cu", ni bil skrivnostno sladko gin-  
jen, povedal kako dobro misel. V  
začetku agitacije 1894—96 je še ce-  
lo zahajal na socialistične shode v  
Ljubljani, kjer je v družbi z jezui-  
tom Ušeničnikom pobijal javno so-  
cialistične nauke. Ali Krek in  
Ušeničnik sta kmalu uvidela, da s  
svojimi zmedenimi nauki nista kos  
tudi najbolj priprostemu delavcu na  
javnih shodih in opustila sta to jav-  
no agitacijo, ki je prinesla krščan-  
sko socialni delavski organizaciji  
popolen poraz.

Sedaj skuša neki jezuit iz Clevel-  
anda po imenu Kress posnemati dr.  
Kreka, Ušeničnika et consortes v  
Ameriki. A razloček je le ta, da so  
bili "učeni" doktorji svetega pisma  
v stari domovini vsaj toliko pogum-  
ni, da so nastopili javno, mej tem  
ko je jezuit Kress, katerega "Nova

Dom." kuje v deveta nebesa, odgo-  
voril na povabilo socialistične orga-  
nizacije v Milwaukee naj pride na  
javen shod in naj tam zagovarja  
svoja načela in pobija socialistične  
nauke, da ne bode prišel.

Imel sem priliko sam čuti Kresa  
v cerkvi v Milwaukee, ko je vezal  
svoje otrobe. Ali resnici na ljubo  
moram povedati, da še nisem čul  
nikdar toliko neumnosti, zofistike,  
nelogike in protislovja v svojem živ-  
ljenju, kakor iz ust jezuita Kresa.  
Kakšne budalosti je govoril ta pop  
v cerkvi sv. Josipa v Milwaukee, in  
kako temeljito je pobil socializem je  
"Glas Svob." očrtal v kratki notici  
v 5. št. t. l. In to št. priporočam  
Kržetu, glavnemu uredniku "Nov.  
Dom.", da ne bode samega sebe tol-  
kel po zobeh, kakor je to storil v  
28. št. t. l.

Rdeča straža Milwaukee.

Somišljeniki naročujte in  
priporočajte "GLAS SVOBODE".

LIEBICH Slovenski fotograf

poznat mej Slovenci že mnogo let  
izdeluje najlepše velike in male sli-  
ke po najnižjih cenah.

80—86 Euclid Ave.

CLEVELAND, O.

**F. J. SKALA & CO.**

320—322 W. 18. ulica

ČESKO-SLOVANSKA BANKA.

Pošiljanje denarja, izmenjevanje  
tujih denarjev, izterjatev denarja  
in vrednostnih stvarij po celem  
svetu, sesebno v Avstro-Ogrski in  
Zdr. državah.

Ustavljanje plačilnih in drugih  
pravnih listin. Dedščine.

Zastopniki družb: bremške, ham-  
burške, antverpske, rotterdamske  
in francoske prekomorsko—vožne  
črte. V New Yorku in ostalih ev-  
ropejskih pristaniščih sprejmo pot-  
nike naši zastopniki. V slučaju  
zadržka oziroma zaprek potnikov,  
obrnite se na nas.

**POZOR!  
Puebličani!**

Zima je tu! V zimskem času se  
človek rad pokrepča z dobro pijačo,  
in zabava v veseli družbi.

Dobra pijača dela dobro voljo in  
veselje kar pomeni za delavca mno-  
go ki je redkokdaj prost.

Vsled tega naj rojaki obiskujejo  
take kraje, kjer se to dobi. Pri  
meni ne manjka niti ene stvari, s  
katero bi ne mogel v tem oziru  
postreči vsakemu.

Pridite in prepričali se bode-  
te sami:

Z odličnim spoštovanjem

Nick Starašnich

604 S. Santa fe Saloon,

GROVE, PUEBLO.

**500** mož potrebuje za Rainer-  
jevo pivo in Bourbon Wis-  
ky piti, fine smodke kaditi in se ve-  
seliti.

ANTON KRIZE,

OAT HILL, NAPA CO. CAL.

**SLOVANSKA TOBAČNA TVORNIC.**

Mi kupujemo in prodajamo na  
debelo pravi bosanski in turški to-  
bak, radi tega lahko prodajamo  
ceneje cigarete, smodke in tobak  
kakor vsaktera ameriška tvornica.

**5 škallic najfinejših cigaret, v  
vsaki po 100 cigaret, skup-  
no 500 cigaret stane**

le 2 dolarja.

**5 škatel najfinejših smodk v vsa-  
ki 50 smodk, skupaj 250**

smodk stane le \$3.00

**6 velikih zavojev najfinejšega  
bosanskega tobaka stane**

le 2 dolarja.

Cigarete, smodke ali tobak po-  
sljemo vsakomur na poskušnjo, da  
se prepriča o finosti tobaka, ako  
nam se v pismu pošlje za 50c po-  
štne znamk, kolikor je potrebno,  
da se za pošiljatev plača poštino

V pismo zapišite Vaš natančen  
naslov, pismo pa naslovite na:

**Croatian Tobacco Co**

43 Jefferson Str.

NEW YORK CITY.

Slovenska Narodna



Podporna Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: JOHN STONICH, 559 S. Centre Ave., Chicago, Ill.  
 Podpredsednik: MIHAEL STRUKELJ, 519 Power Str., Johnstown, Pa.  
 I. tajnik: MARTIN KONDA, 683 Loomis St., Chicago, Ill.  
 Pom. tajnik: FRANK PETRIČ, 683 Loomis Str., Chicago, Ill.  
 Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South. Chicago, Ill.

Nadzor- DAN. BADOVINAC, P. O. Box 193 La Salle, Ill.  
 niki: JOHN VERŠČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.  
 ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.  
 Porotni JOS. DULLER, 7 Walker Str., Jamesville, Wis.  
 odbor: MARTIN POTOKAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.  
 MOHOR MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.  
 Bolniški JOHN VERŠČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.  
 odbor: JOS. DULLER, 7 Walker Str., Jamesville, Wis.  
 ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

• Odbor S. N. P. J. ima vsaki tretji četrtek svojo redno mesečno sejo. Opozarja se vse člane, ki imajo vprašanja do odbora, da pravočasno dopošljejo svoje dopise prvemu tajniku.

**VSE DOPISE** naj blagovole društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika Martin Konda; denarne pošiljatve pa blagajniku Frank Klobučarju.

Vstop.

Novo društvo "Orel" št. 21 v Pueblo, Colo.: Frank Verhovec št. 637; Alojs Anžič št. 638; Frank Pogorelec št. 639; Mihael Pogorelec št. 640; Martin Kochevar št. 641; Josip Terskan št. 642; Josip Vidervol št. 643; Blaž Kerin št. 644; Ivan Sparovec št. 645; Ivan Tavžel št. 646; Josip Mišica št. 647; Ivan Peček št. 648; Ivan Anžič št. 649. Društvo šteje 13 udov.

MARTIN V. KONDA, I. r. tajnik.

## Društvene vesti.

Društvo "Slavija" št. 1. S. N. P. J. v Chicago, Ill., ima svoje redne mesečne seje vsako drugo nedeljo v mesecu v Narodni dvorani na 587 S. Centre Ave.

John Duller, tajnik,  
12 W. 25th St., Chicago, Ill.

Bratsko društvo "Triglav" št. 2. "S. N. P. J." v La Salle, Ill., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu točno ob 1/2 2 uri popoldan, v prostorih M. Kumpa. V društvo vstopi lahko vsak Slovan ne glede na veroizpovedanje in politično prepričanje.  
D. Badovintz, tajnik.

Društvo "Adrija" št. 3. "S. N. P. J.", v Johnstown, Pa., ima svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo v mesecu. K mnogostevilnem vstopu v omenjeno društvo vabi  
Odbor.

Društvo Bratstvo št. 4 "S. N. P. J." v Steel, O., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu, ob 2 uri popoldan v prostorih brata K. Dernača.  
Odbor.

Društvo "Naprej" št. 5 S. N. P. J. v Clevelandu ima svoje redne mesečne seje vsak prvi četrtek zvečer v mesecu v društvenih prostorih na 1778 St. Clair Str., Cleveland, O.

Društvo "Bratstvo" št. 6 S. N. P. J. v Morgan, Pa., ima svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldan v prostorih br. Fr. Miklaudiča na Sygen. V mnogostevilnem pristopu k omenjenemu društvu vabi  
Odbor.

Društvo "Bratoljub" št. 7. S. N. P. J. v Claridge, Pa., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v dvorani nemške zveze ob 9 uri popoldan. Somišljeniki se vabijo v društvo.  
W. Sitter, tajnik.

Društvo "Delavec" št. 8. S. N. P. J. v So. Chicago, Ill., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v društvenih prostorih brata Jak. Tisola, 9049 Greenbay Ave.

Slovensko narodno bratsko podporo društvo "Bratstvo Naprej" št. 9. "S. N. P. J.", v Yale, Kans., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 10 uri popoldan, v slovenski Narodni dvorani pri sob. Dolari. K mnogostevilnem vstopu v omenjeno društvo vabi najljubše  
Odbor.  
Frank Levec, tajnik.  
Kamp #31, Pittsburg, Kans.

## Koliko je vredno življenje siromaka?

Ako smo kedaj čitali, da je kak kmečki "padar" v stari domovini, komu izrival tri zdrave zobe mesto bolnega, ali da je kak raztresen profesor pozabil lanceto pri operaciji v želodcu, smo se smejali, ker smo vedeli, da je šala. V resnici pa nismo mislili nikdar, da bi se lahko še kaj hujega pripetilo.

V New Yorku so te dni mesto pravega bolnika operirali neko ženo, pri kateri sploh ni bilo treba kake operacije. Vodja-zdravnik poliklinične šole, ki je zvezana z majhno bolnico, je pogumno rezal in paral, ne da bi se prepričal, li ima pravega bolnika pred seboj. Ko je bila operacija dovršena je pa še le opa-

Društvo "Trdnjava" št. 10 "S. N. P. J.", v Rock Springs, Wyo., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 9 uri popoldan. Društveniki naj se vdeležujejo se redno in točno, ob enim pozivljemo rojake da pristopijo v mnogoštevilno i čilo društvo.  
Ivan Lebor, tajnik.

Bratsko društvo "Sokol" št. 11 spadajoče v "S. N. P. J.", v Roslyn, Wash., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu pri br. Ivan Malenšek-u. Za vstop v društvo se vabijo vsi Slovani v Roslynu in okolici.

Društvo "Edinost" št. 12 "S. N. P. P. mesečne seje vsako prvo sredo v mesecu ob 8 uri zvečer v Murray Uper House.  
M. Zugel, tajnik.  
P. O. Box 127 Murray, Utah.

Društvo "Edinost" št. 13 "S. N. P. J.", v Whelling Creek, O., ima svoje redne mesečne seje vsako zadnjo nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldan v prostorih br. Josip Hora. K mnogobrojnem vstopu v društvo vabi vljudo  
Odbor.

Društvo "Sloga" št. 14. "S. N. P. J." v Waukegan, Ill., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo, točno ob 2 uri popoldan v Jerebovi dvorani na 10. cesti.  
Andrej Masle, tajnik.

Društvo "Zarja" št. 15 "S. N. P. J.", v Ravensdale, Wash., ima svoje redne mesečne seje vsako drugo in poslednjo nedeljo v mesecu ob 9 uri popoldne v prostorih brata Frank Grošelj-na v Ravensdale, Wash.  
Jos. Kožuh, tajnik.

Društvo "Sloga" št. 16. "S. N. P. J." v Milwaukee, Wis., ima svoje mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu, v prostorih brata C. Hoffbauerja 136 Reed St. Fran Budna, tajnik.

Društvo "Bled" št. 17 "S. N. P. J." v Lorain, O., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldan v prostorih brata Vrbanka.  
Alexander Sechnitzer, tajnik.  
578—10th Ave., Lorain, O.

Društvo "Orel" št. 21. S. N. P. J. ima vsako prvo nedeljo, in vsako nedeljo po 15. v mesecu svoje redne seje v dvorani M. Koshevara 1217 Eilers Ave., Pueblo, Colo.

Društvo vabi vse rojake, ki še niso člani kakšnega društva, da se vpišejo v novo društvo.  
Odbor.

zil, da je storil pomoto. Poleg je bil pa še ta zdravnik toliko predren, da je izjavil, da operacija ne bode škodila bolnici.

Seve je to bolnišnica siromakov, kjer se je vršila ta operacija. V bolnišnicah, v katerih režejo bogate stopače, kateri so si s svojim nerednim življenjem pridobili bolezen, se bolnika dobro ogleda predno se ga položi na operacijsko mizo. Ali pri siromakih se ne brigajo, če tudi zdravega operirajo. Ako pri taki operaciji nepravi bolnik umrje, kdo se zmeni za to, vsaj zdravnik ne dobi honorarja za svoje delo.

Sploh je pa po nazoru "brumnih" in "pobožnih" dušic še dobro delo, ako zdravnik pomaga siromaku v nebesa.

## Nazdar rojaki!

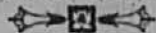
Slovencom in drugim bratom Slovanom priporočam svoj lepo urejeni "SALOON".

Točim vedno sveže pivo in pristne druge pijače. Raznovrstne fine smodke na razpolago.

Potniki dobe pri meni čedna prenočišča in dobro postrežbo.

Za obilen poset se priporoča

MARTIN POTOKAR,  
564 S. Centre Ave. Chicago, Ill  
Telefon šte. 1721 Morgan.



Rojaki, ne pozabite starega prostora, John Košička.

## MATIJA ERKLAVEC,

433 W. 17th St. CHICAGO, ILL.

edini slov. krojač v Chicagi,  
se priporoča rojakom v izde-  
lovanje nove in popravljanje  
stare obleke, katera bo izgle-  
dala kakor nova. Vse po  
zmerno nizkih cenah.

ROJAKI V LORAIN IN OKOLICI  
POZORI!

Podpisani si usojam naznanjati sl. občinstvu da sem otvoril na 10. Ave., East of Oakwood Str. novourejeni

"SALOON",

kjer točim najboljše pijače in prodajam izvrstne smodke.

Moje geslo je: ne vrjeti, ne da bi se človek sam prepričal!

K mnogobrojnemu prepričevanju tega, se vsem najtopleje priporočam:

FRANK JUSTIN,

Tenth Ave., E. of Oakwood Str.  
LORAIN, OHIO.

## POZOR NA NOVOST!



Pomlad se bliža. Zato sem se pripravil in oskrbel za to sezono z bogato zalogo raznovrstnih obuval. Kakor za dame, tako imam tudi za gospode raznovrstna obuvana, vsako od teh je delano po najnovejšem modernem kroju. Tudi za dečke, deklice in baby's imam trpežno in lično blago. Vsakemu lahko ustrezem po okusu, naj si bode da hoče kdo čevlje iz kakšnegakoli usnja ali platna: belega, rdečega, rjavega, črnega, rmenega in gladkega.

Ker vsako zimo razprodam skoraj vso zimsko obutev, je torej umevno, da mi je spomladi možno založiti čisto sveže in času primerno blago.

Vse to blago prodajam po primirni ceni.

Pridite in preprečali se bode!

M. KARA,

706 juž. Halsted ul. med 19 ul in 16 Pl. Chicago, Ill.

## Pazite, da bode želodec v redu,

in ni se vam treba bati za vaše zdravje. Želodec je središče, vir zdravja in je tudi vir vseh bolezni.

Bolni želodec provzroči: Izgubo slasti do jedil, bel jezik, težko dihanje, omotico, slabo prebavo, glavobol, koliko, krč, zgago, slabo spanje in zapečenost. Nedirektno iz želodca pa izvira: Pego na koži, zlatenica, zabasanost, driska, disenterija, živčne bolezni, bolezni na ledvicah in mehurju, bolezni na jetrah in nečista kri.

"Hermanekov Angeljski balzam"

je najboljšo zdravilo za želodec. Po jedi naj se ga spiije eno ali dve polni žlici in vspeh je zagotovljen. Cena 75c, po pošti 85c.

Izdeluje in prodaja J. C. Hermanek, lekarnar, 585 S. Centre Avenue Chicago, Ill.

# Kolačekova

# RAZPRODAJA

## za teden.

Na stotine raznih vrst najboljšega blaga po najnižjih cenah je ta teden na prodaj.  
Ako le za 5c kupite, že dobite premijski kupon.

Perkal za obleke — dvojno širok, najnovejši vzorci za spomlad — črne, višnjeve ali sive glavne barve — navadna cena 10c jd. Sedaj le 6 3/4c

Blago za blazine — importirano, garantirano rdeče blago za blazine. Še nikdar se ni ceneje prodajalo, kakor po 30c. jd., a sedaj ga prodajamo jd po 15c

Odeje najboljše vrste, bele barve 2 1/4 jd š.roke in 2 1/4 jd dolge. Vsaka vredna 75c, sedaj stane le 53c

Črne moške srajce — iz najboljšega satena. Mera: 14 do 17. Navadno se prodajajo te vrste srajce po 65c komad. Po znižani ceni jih sedaj prodajamo po 39c

Črna saten za obleko. — Kosi od 2—12 jd. Nekateri so vredni 18c jd., stane sedaj 10c jd.  
Kuhinjski predpasniki — razne barve in iz najboljšega blaga, fino okrašeni. Stane komad le 25c

Ženske nogavice iz kašmirja — črne in sive barve. Mera: 5—9 1/2. Stalna cena 25c, sedaj le 15c

Zgornji moderci — lepo okrašeni in razne mere. Stalna cena 38c, sedaj 25c

Ženske bluže — trpežno in lično delo. V najrazličnejših barvah in razne mere. Prodajamo komad po znižani ceni 49c

Ženska spodnja krila — v 20 raznih krojih, črne, rjave, rdeče barve. Stane komad le 98c

Blago za obleko — sama najfinejša volna, različni vzorci za spomlad. Stane jd le 59c

"Mohair" blago — 45 palcev široko, črne barve. Najboljše blago za bluže, srajce in obleke. Stane jd le 48c

Prodajalec STONICH, vprašajte po šte. 22.

**Dr. Kolaček & Co.**  
559, 561, 563 and 565 BLUE ISLAND AVE.

## Vesti iz jugoslovanskih pokrajin.

"Polom konsumnih društev v selški dolini." Pod tem naslovom je priobčil "Gorenjec" poučen članek, kako so se snovala in kako so pocrkala farška konsumna društva v Bukovšci, na Češnjici, v Selcih in v Železnikih. Ustanovitni vseh teh konsumov je kumoval sam dr. Krek. Seveda—dr. Krek ni imel nobene škode, nekateri klerikalni podrepaniki so celo obogateli, na pr. predsednik konsuma v Železnikih, škodo so imeli le kmetje. Prav pravi članek: Ker so konsumna društva sedaj pocrkala, je to dokaz, da ljudstvo v resnici ni klerikalnega mišljenja, ampak le vsled terorizma duh vnikov še klerikalno voli, prav tako, kakor se je v začetku vsled terorizma duhovnikov in drugih podrepanikov dalo vpisati v konsume. Ko bode pa ljudstvo izpregledalo, da klerikalci z volitvami uganjajo ravno take goljufije kakor s konsumi, potem jim bodo ljudje tudi pri volitvah pokazali hrbet. Takrat bo polom številka 2 ali pa brca farjem kot voditeljem naroda za vedno, ker bode narod spoznal, da so farji snovali konsumna društva le sebi v korist. Konsumne in produktivne zadruge bi bile lahko prava sreča za slovenski narod, ako bi ne bile v rokah zvitihi farjev, ki gledajo le za svoj žep.

—Mati božja se mu prikazuje! V Studenem pri Postojni živi "boga-boječ" župnik. Dominik Janez po imenu, ki je na glasu, da je svetnik vsaj on to misli o sebi in v to verjamejo tudi številne tercijske družice v Studenem in najbližji okolici. Vsako noč, ko drugi navadni ljudje že spe, da se odpočijejo od trudapolnega dela in naberejo novih moči za novi trud in novo delo, bedi brumni župnik, prebira rožni venec in pošilja goreče molitve v nebesa, slaveč Boga in prečisto devico Marijo. In ko zabrni z zvoni-kovih lin ura duhov, se odpro vrata studenskega župnišča, temna postava se prikaže ob njih ter koraka liki duh lahkih, plavajočih korakov proti cerkvi. Ključ v cerkvenih vratih zarožlja, v cerkvi pa zasine luč, pojema, vzplamteva, včasih se pa razžari hipoma v mogočen zublaj, da se v čarobnem svitu zablješče gole cerkvene stene. Pred božjim žrtvenikom pa kleči v prahu župnik Dominik, moli in peva psalme, gorki, pobožni vzdihli njegovi kipe do neba, dokler ne ugasnejo zvezde na nebeskem svodu in dokler ne zasine skozi okno mehak svit belega dneva. In če gre pozni potonik skozi vas mimo cerkve in vidi čudovit blek v božjem hramu, pojemajočo, trepetajočo in zopet naraščajočo luč, sklonijo se mu kolena in sveta čustva ga objemo, saj vé da je župnik Dominik na posetu pri Prečisti, da se z njo razgovarja... Župnik Dominik je deležen posebne milosti božje, svetost njegova je notorična, ta glas se širi po deželi. In da bi postali tudi drugi deležni božje milosti, je jel gospod Dominik prodajati listke s svojim imenom, v katerih obljublja vsakomur 50 dni odpustkov, kdor jih kupi. To se godi v XX. stoletju po Kristovem rojstvu v Studenem pri Postojni. Le takoj naprej, dokler je oslov kej!

—Marijina družba v Šmarju pri Ljubljani ima že dolgo časa za prednico neko "gospodično", ki je vneta prvoboriteljica za sveto kato-liško stvar. Vzlic vsi svoji katoliški gorečnosti pa je padla pri ondot-nemu kaplanu v nemilost. Vzrok tej nemilosti ni znan. Resnica pa je, da je kaplan pri nedeljski pridigi, govoreč o Marijini družbi, priporočal zbranim devicam, naj volijo novo prednico. Valed tega velika nevolja Stara prednica je šla po maši naravnost nad kaplana in ljudje si šepetajo strašne reči o bur-nem prizoru, ki se je primeril pri tej priliki. No, če bo stara pred-nica hotela govoriti, zna spraviti lepe skandale na dan, ki ne bodo farjem v prilogo.

—Ponesrečil je v rudniškem gozdu posestnik Josip Gram, po domače Dragonar iz Bizovika. Sekal je v gozdu hoje in je najbrže padla kaka hoja nanj. Sedaj so ga našli delavci mrtvega in ga pripeljali domov v Bizovik.

—Štrajk v Litiji. V predilnici v Litiji je nastal štrajk. V gostilni g Oblaka v Litiji je bilo zborovanje katerega se je udeležilo kakih 200 delavcev in delavk in katerim je govoril sodrug Čobal iz Zagorja. Zeleti je, da bi delavci zmagali. Nikjer ne plačujejo delavce in delavke tako slabo kakor v ti tvornici. Ženske zaslužijo po 2 amer. centa, moški pa po 4 do 5 na uro. Še kijaški kulij zasluži več, kakor delavci ali delavka v stari domovini. Žalostno, a resnično!

—Uspeh dr. Kreka v Dalmaciji. Dalmatinsko združništvo se je razvijalo počasi, a solidno. Odkar pa se je za to združništvo začel zanimati dr. Krek in slov. kler. stranka, so se razmere začele izpreminjati. Pač res: Kamor stopi kranjski klerikalec, tam več ne rase trava. V Dubrovniku obstoji "Hrvatska pučka štedionica". Ta mladi zavod je ujedr dr. Krek na svoje limanice. To je menda edina dalmatinska posojilnica, ki je stopila v zvezo s kranjsko klerikalno organizacijo. No, kranjsko klerikalni upliv se je hitro pokazal. Izgledi mičejo. "Kar znajo kranjski klerikalci, znamo tudi mi", so si mislili gospodarji rečene posojilnice v Dubrovniku in so — sami sebi razposodili denar, kar so ga lahko-kovni ljudje pri posojilnici naložili. Nadzorstvo je prišlo temu na sled in se je početju uprlo. Končno so vsi člani nadzorstva odstopili. Najbrže bode tudi temu podjetju zapel mrtvaški zvon, ko so voditelji podjetja sedli na farške limanice.

—Stavka klesarjev v Nabrežini. Delo je vstavljeno že deseti teden. Delavci oziroma njih odbor nima zdaj načina, da bi se pogajal in da bi se kakor bode popravile diference. Največ so zakrivali veliki podjetniki, ki so priobčili v "Piccolo" lažnjiv "comunicato." Izjava v "Piccolo" je bila sicer navidezno jako nedolžna in je morda napravila kaj utisa na one, ki si tega gibanja prav ne tolmačijo, ali na delavce je ostala brez utisa. Oni "comunicato" je sicer res rekel le toliko, da so vrata odprta vsem, brez razlike ali so organizirani ali ne. Toda za domače klesarje ni to vse eno, ker na ta način se more v Nabrežino prikladiti vsakdo in morda tudi naj-nevrednejši "krumir" (garjevec), in bi delal škodo delavstvu o vsaki priliki. Organizirani delavci so pa dobri. Pomisliti treba, da hoče le Favetti privleči semkaj garjevece, ter iztirati organizirane delavce. O tem računa seveda tudi, da bo mogel z garjevci laglje konkurirati v obrti. "Comunicato" v "Piccolo" trdi tudi, da v tarifi in delavskem redu ni nikakih diference. Ali če primerjamo s tarifo 1903., vidimo takoj, da je precej toček kršenih. Sedaj hočejo delavci razveljaviti tarifo, ki velja od 1903. do 1906. in in istotako odkloniti spomenico gos-godarjev ter uvesti boljši red, a mezdo primerno uravnati. Če hočejo gospodarji dobro sebi in delavstvu, in če nočejo provzročati škode Nabrežini, naj pridejo delavstvu nasproti, ker drugače bi imelo slabe posledice za obrt v Nabrežini.

## Slovinci v Chicagi pozor!

Dne 18. marca zvečer se vrši v Narodni dvorani (mali dvorani) 587 S. Centre Ave. komunistična slavnost. Na slavnosti sodeluje tudi del. pevski zbor "Orel". Začetek ob osmi uri zvečer.

Vstopnina prosta. K najobilnejši udeležbi vabi. Odbor.

## Listnica upravnistiava:

Milwaukee. Anton Stopar. Prosimo, da nam pošljete nemudoma Vaš naslov, da Vam dopošljemo list. Ko dobimo Vaš naslov, sledi natančnejše pojasnilo v pismu.

## Naznanilo.

Vse člana društva "Triglav" št. 2 v La Salle, Ill. S N P J, se naj-ujudneje obvešča tem potom, da po sklepu društvene seje z dne 5. febr. t. l. vplačajo vsi člani po 50c v rezervni sklad. Ta svota naj se vplača v dveh obrokih po 25c in sicer z mesečnim doneskom marca in aprila.

Ta sklad je namenjen za društvene potrebe.

Odbor.

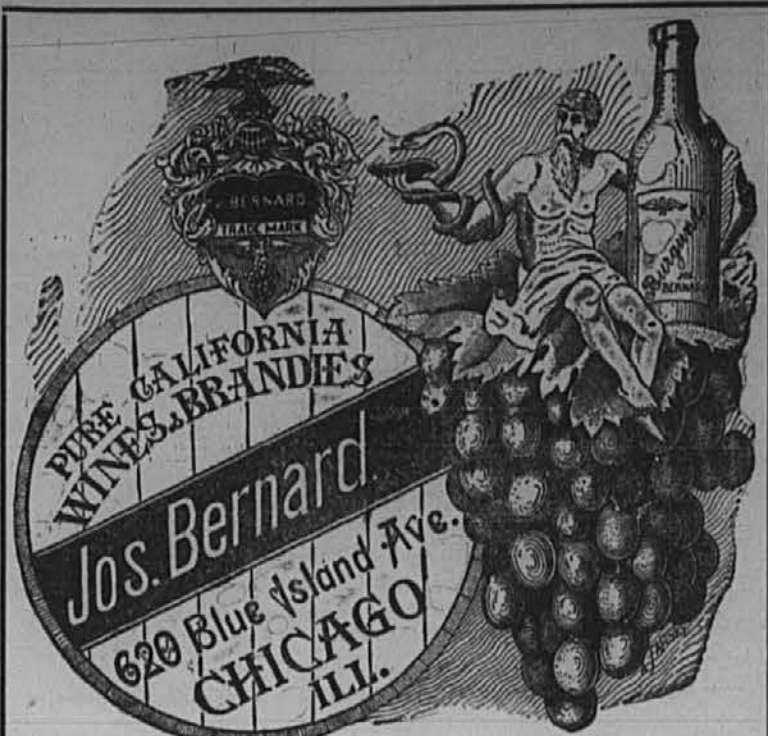
## Mnogo let bolna — nenadoma ozdravela.

"Mnogo let sem bila bolna v želodecu. Rabila sem razna zdravila, ne da bi za dobila kako olajšanje; v resnici sem že skoro popolnoma obupala. Nekdo mi je priporočil Trinerjevo, zdravilno grenko vino. Poskusila sem in bila sem iznena-dena, ker se mi je tako hitro vrnilo zdravje. Jaz se počutim sedaj izborno in opozarjam vse matere na to izvrstno domače zdravilo. V resnici ni na svetu boljšega zdravi-la za želodec. Julija Bodaila, Du-quesne, Pa."

Trinerjevo, zdravilno, grenko vi-no je učinkovalo še vselej z vsepom pri želodčnih boleznih. To zdravilo povpešuje prebavljanje, krepi in čisti kri, ki je podlaga dobremu zdravju. Zdravila, v katerih sta potaša in živo srebro, ne morejo očistiti krvi, ampak uničijo le prebavne organe za vedno. Ni ga boljšega kričistila kakor je Trinerjevo, zdravilno, grenko vino.

Dobiva se v vseh lekarnah in pri izdelovalcu Josip Trineru 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

V Conemaugh, Pa. in okolici je pooblaščen pobirati naročnino za "Gl. Svobode" g. John Pajk. Mi ga toplo priporočamo vsem cenje-nim rojakom.



Edina vinarna, ki toči najboljše kalifornijska in importirana vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pokusil boljše kapljice. Vsi dobro došli!

## Kdor se želi učiti in naučiti angleško brez učitelja

naj si nabavi ravnokar izišli

## Slovensko---angleški---rečnik.

Knjižica je jako razumljivo sestavljena, poleg angleških besedi nahaja se pravilno izgovarjanje istih. Oblika knjižice je žepna, toraj pri vsaki priliki v porabi.

CENA JE SAMO 60 CENTOV.

Denar pošljite po Money-Orderju ali pa v znamkah na naslov V. J. Kubelka, P. O. Box 744 New York N. Y.

## Trgovec

delavec

gospodinja

otrok

vsi morajo jesti.



Srečni so, ki lahko delajo in kojim jed diši. Ako hočete ohraniti si moč in zdravje, rabite

## Trinerjevo zdravilno grenko vino

To vino je naravni pridelek. Izdeluje se iz naravnega vina in iz importiranih zdravilnih evropskih zelišč. Ta lek deluje direktno na želodec s tem, da ga krepí in vsposobi za prebavo hrane; toraj včinkuje tudi na čreva, da se završi prebavni proces popoloma.

## VSA HRANA,

ki se je prebavila pravilno, se spremeni v čisto kri, ki je podlaga zdravju, lepoti in življenski moči

## Trinerjevo zdravilno grenko vino

ozdravi

vse želodčne bolezni,

vse nepravilnosti v črevah,

vse nepravilnosti na jetrah,

vse krvne in kožne bolezni,

vse živčne bolezni, nespečnost.

Ako se počutite slabo, tedaj pijte Trinerjevo vino. To vas bode zopet oživilo. Mogoče, ženske in otroci smejo rabiti to vino, ker je naravno in zdravilno.

Se dobiva v lekarnah in dobrih gostilnah.

JOS. TRINER

799 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

Trinerjev brinjevec ozdravi vse bolezni na jetrah in žolcu. Prideluje se iz kranjskega brinja.

# Emil Bachman



Največja slovenska  
trgovina.

Izdajajo društvene znake,  
gumbe in zastave.

Cene različne po naroči  
lu. Za vsako delo se  
jamči.

Pisane slovenke po brez-  
plačni cenici.

580 So. Centre Ave. Chicago, Ill.

Naročite svoje obleke pri

## Charles Tyl-u

priljubljenemu unijskemu krojaču

772 So. Halsted St. na vogalu W. 19th Pl.

ki čisti in popravlja tudi ženske in moške obleke. Gospod  
Tyl je dobro znan mej Slovenci vsled svojega ličnega in tr-  
pežnega dela ter nizkih cen.

NAJTRPEŽNEJŠE OBLEKE PO NAJNIŽJIH CENAH.

Obrnite se zaupno na nas

kadar hočete odpreti saloon  
ali se zmeniti za pivo.

Lahko govorite z nami v slovenskem jeziku, a naše izborni pivo je  
po evropsko kuhano, tako, da bodete vselej delali dobro kupčijo.

Kadar nimate časa priti osebno do nas, pišite ali telefonirajte nam,  
na kar boste dobili hitri odgovor. Imamo pivo v sodčkih in izvrstno  
vlezano pivo (Lager-Beer) v steklenicah.

Tel. Canal 967 **ATLAS BREWING CO.** 21. & Blue Island Ave.

## NOTARSKA pisarna.

Izdajajo se vsa notarska dela  
(Vollmacht), kupna, dolžna pisma,  
prošnje radi vojašine itd. Oddal-  
jeni rojaki dobe pisma na pojasnila  
brezplačno, ako prilože za 2c.  
znanko za odgovor.

**William Sitter**

Claridge, Pa.

**Joseph H. Miller**

56 Seelye Ave. Cleveland, Ohio.  
Phone, Cuy, Central 4254 R

Priporoča svoje najfinejše Hava-  
na smodke in ranovrstni fini tobak.

Zajedno prodajam tudi kot zas-  
topnik največje veletrgovine J. &  
S. J. FIRTH, najboljši žganje,  
likerje in vino  
210-212 Ontario St. Cleveland, O

### NAZNANILO.

Opozorjam slovenske trgovce—  
saloonarje in tudi drugo p. n. ob-  
činstvo na importirano brinje iz  
Ljubljane, iz katerega kuham sam  
najbolji brinjevec! Dvanajstina  
steklenic stane \$15. poleg pa mora  
vsakdo sam plačati prevozne stroške  
Kdor hoče dobro kapljico brinje-  
ca piti, naj se obrne na

**John Kracker-ja**

1199 St. Clair Str.

CLEVELAND, O.

## Poskusite

najboljše unijske  
A-B, X—Lent in  
Criterion smodke  
katere izdeluje

**H. F. Aring**

916 Payne Ave. Cleveland, O.

Postrežba točna. Cene nizke.

## RAZNO.

— Kje potrebujejo župana? V  
nekem lokalnem nemškem listu je  
čitati oglas: "Katero mesto hoče za  
župana bivšega mestnega zastopni-  
ka, dobi oporočno 20000 mark. Do-  
brohotne ponudbe je pošiljati pod  
št. 876 upravnistvu dotičnega lista."

— Krvavo romanje. Iz Madrida  
poročajo. Pri Orredi so se romarji  
stepli. Pokali so revolverji ter se  
bliskali noži. Dva mrtva in mno-  
go ranjenih je obležalo na bojišču  
pobožnih bojnikov.

— Bilanco rusko-japonske vojne  
v prvem letu je prinesel približno  
sestavljeno angleški list "Daily Mail".  
Človeške izgube računi na obeh  
straneh 240.000 ranjenih in mrtvih,  
in sicer 40.000 mrtvih in 200.000  
ranjenih. V bitkah v Mandžuriji  
so imeli 111.000 Rusi, Japonci pa  
27.250 mrtvih in ranjenih; v bojih  
za Port Arthur so imeli Rusi 55-  
900, Japonci pa 11.400 mrtvih in  
ranjenih. Izguba materiala se ne  
da natančno dognati, gotovo je le,  
da so Rusi izgubili 820 topov v vred-  
nosti 11 mil., Japonci pa le 15. Ako  
se smatra Port Artur za vojni mate-  
rijal, pomeni njegova izguba za Ru-  
se 1.000.000.000 K. Izgube na  
morju računa ta list na 400 milijon-  
ov K, od katerih zadene Russe 320  
mil. Vseh vojnih stroškov se sme  
dosedaj računati na 3200 milijonov  
K, odkaterih trpi Rusija 2140 mili-  
jonov (?)

— Robespierrov klobuk. Prete-  
čeni teden je bila v Parizu dražba  
vsakojakih starin, med njimi se je  
podajal tudi star klobuk slovečega  
revolucionarja Robespierra. Ker  
ni prišlo dovolj petičnih dražbarjev,  
posrečilo se je policijskemu komisar-  
ju, da je dobil historično pokrivalo  
za 17 frankov. Klobuk je poslal v  
svoje stanovanje. Medtem je prišel  
k njegovi ženi napol nag berač ter  
prosil miloščine. Žena mu je dala  
poleg miloščine še stari klobuk. Ves-  
el je prišel komisar domov ter se  
je začel hvaliti, kako je poceni ku-  
pil klobuk, za katerega lahko dobi  
več stotakov. Sedaj šele je spo-  
znala žena, kaj je storila. Komisar  
je brž razposlal policaje na vse strani,  
toda berača niso več dobili.

— Železniški čuvaji v pragozdih.  
Težavna in utrudljiva je res služba  
železniških čuvajev, vendar, ako po-  
gledamo nevarnosti, ki so v zvezi z  
dolžnostmi železniških čuvajev v af-  
riških in azijskih puščavah in pra-  
gozdih, vidimo, da je tam še težav-  
nejše službovanje. Na gotovih af-  
riških železnicah se danes ni nič ne-  
navadnega, da nosorožci ali druge  
večje zveri napadajo vlake ali po-  
staje. Neki telegrafist na železnici  
Uganda je pri svojem povratku na  
postajo našel, da se je postajenačel-  
nik z vsem osebjem zabarikadiriral v  
neki lopi iz strahu pred dvema lač-  
nima levoma, ki sta se postavila na  
železniški tir, ondi rjoveč hodila  
semintja. Hitro je brzojavil na dru-  
go postajo ter izprosil navodil. To-  
da predno so ta prišla, sta oba leva  
izginila, ki sta se menda že naveli-  
čala čakati. Dotični postajenačelnik  
je pa najbrže od tedaj skrbel tudi  
za zadostno množino orožja. Pod  
pritiskom enakih razmer delajo v  
onih krajih Azije, kjer živi tiger,  
tudi posebne čuvajnice, za obrambo  
proti tem zverinam; to so nekatere  
kamenite omare, ki so kakor kletke.  
Kako predrzni so tigri ob železnici  
Madaras, se vidi iz tega, da mnogo-  
krat pridejo celo blizu postaj v ve-  
likanski strah potnikov in uradnikov.

— Ročne granate. Že v 17 in 18  
stoletju so bile v vojskah v rabi gra-  
nati ali bombe, metane z roko. To  
orožje se je ponovilo še posebej v  
sedanji rusko-japonski vojni. Ja-  
ponci so je rabili v bitki pri Lia-  
jangu da so premaknili Russe iz za-  
sed. Enako so jih rabili Rusi pri  
obrambi Port Arturja. So pa te  
kroglice napolnjene z razstreljivom  
imenovanim "pyroxilin", katere slu-  
žijo najbolj pehoti pri napadih ali  
obrambah kakih utrd. V prejšnjih  
časih so bili v vojskah nalašč za to  
orožje določeni vojaki imenovani  
"grenadirji".

— Primadona — revolucionarka.  
Primadona na carski dvorni operi v  
Petrogradu, gospica Kuša, je od-  
puščena, ker je baje revolucionar-  
ka.

— Dežela brez ječ je Grenlandija.  
Pa nele, da nima ječ, tudi ključav-  
nice in zapahi so skoraj popolnoma  
neznane naprave. Za celih genera-  
cij sta se v deželi zgodili le dve  
tatvini.

— Človeški dobrodelec. Na Hel-  
golandu nastavljeni poveljnik Rod-  
dard, je šel 1. januarja t. l. v za-  
služeni pokoj. Roddard se ni 50 let  
star, a je v svojem 30letnem delo-  
vanju v rešilnem čolnu v svoj smrti-  
ni nevarnosti rešil do 600 ljudi. O-  
slabljenost ga je prisilila opustiti svoj  
poklic. Res, pravi junak!

— Proti klerikalna zveza se usta-  
navlja na Dunaju. Naloga zveze  
bo skupna bramba vseh svobodo-  
miselnih proti klerikalni prepotenci.  
Predsednik dotičnemu odboru je  
profesor Doerfler.

— Črnogorsko pristanišče Hvar  
namerava neki beneški konzorcij  
razširiti z novimi gradnjami ter se  
pogaja s črnogorsko vlado za kon-  
cesijo. Ako se to zgodi, zraste zelo  
italijanski trgovinski politični vpliv.

— Kitajsko novo leto se je letos  
začelo 4. februarja. Leto 1906 se  
začne 25. februarja, leto 1907 pa 13.  
februarja. Kitajci namreč dele leto  
v mesece po naraščaju lune do šči-  
pa, kar traja le 29 ali kvečjemu 30  
dni. Vsako tretje leto se pridene po  
en takozvani prestopni mesec v po-  
polnitev koledarja. Novo leto pra-  
znujejo na Kitajskem ves mesec; ta  
mesec ničesar ne delajo.

### V Podporo

stavkujočim klesarjem in kamno-  
sekom v Nabrežini, Primorsko:

Izgubil se je 5c. Štrajkal je 5c.  
Ni zadel 5c. Me ni ozmerjal 5c.  
Ker so mi bobnali za god 10c. Ker  
nisimo mogli spat 5c. Ker smo veli-  
ko zver ubili z metlo 5c. Za pogreb  
5c. Ker nisem bila v veseli družbi  
sitna 10c. Ker sem se zabaval v ve-  
seli družbi 10c. Ker se "Nova Do-  
movina" večkrat debelo zlaže \$1. —  
Skupaj \$1.65.

Jugoslovanski delavci v Chicagi  
pozor!

Od šestega pa do 12. marca  
bodo obdrževali česki socialisti v  
"Narodni dvorani" 587 so. Centre  
Ave. semenj v prilog českemu so-  
cialističnemu dnevniku.

V sredo, dne 8. marca poje slov.  
del. pevski zbor "Orel".

Vstopnice se dobe brezplačno  
pri upravnistvu "Gl. Svobode".  
ODBOR.

### Pozor rojaki širom Amerike!

Slovenski "Sokol" v Clevelandu  
bode zgradil svoj lastni dom. A  
ker je nemogoče, da bi velike stro-  
ške za to stavbo pokrili le člani "So-  
kola" se obrača "Sokol" do vseh  
zavednih Slovencev in Slovanov v  
"Zdr. drž." da bi pripomogli do  
zgradbe sokolskega doma.

Mi mislimo, da nam ni potreba  
še posebej, ovdarjati, da sokolska  
ali telovadna društva v Ameriki ne  
slone na šovinističnih frazah, am-  
da stoje na temelju pravice za vse  
narode in razrede v gospodarskem  
in političnem oziru.

V ta namen je izdalo društvo  
nabiralne pole, katere lahko vsak-  
do dobi, kdor se zgleda pri tajniku,  
Nacetu Rotarju 20 Norwood Str.,  
Cleveland, Ohio.

Odbor.

Tudi upravnistvo "Glas Svobo-  
de" sprejema darove za sokolski  
dom v Clevelandu. Imenadaroval-  
cev bodo prijavljena v listu.

Uredništvo "Gl. Sv."

KJE JE Frank Trček, doma iz  
Ročice pri Mozirju na Štajerskem  
po poklicu mesar. Iz Milwaukee  
je prišel v Chicagi in tod je odšel  
ne da bi komu povedal kam. Za  
njegov naslov bi rad zvedel Mar-  
tin Potokar 564 So. Centre Ave.,  
Chicago, Ill.

## POMOČ IN ZDRAVLJE BOLNIM!

ZAMORE DATI SAMO

**Dr. E. C. Collins, M. I.,**

Berite nekaj najnovejših priznanj, s kterimi se zahvaljujejo naši rojaki za  
popolno ozdravljenje:

Splošni gospod profesor!

Jaz spodaj podpisana se Vam zahvalim za Vaš trud in za Vaše  
uženo zdravljenje. Vsemu našemu narodu po celej Ameriki sporočam,  
da ste Vi pravi in jedini zdravnik, kateri zamore ozdraviti vsakega bo-  
lnika. Veliko zdravnikov sem poskušala tukaj v mestu Pueblo, a ni je-  
din mi ni mogel pomagati. Nekteri zdravniki so mi rekli, da mi ni  
nič, a kako more vendar zdrav človek ikati zdravlja in trošiti denar,  
če mu ni nič. Vi pa mi niste tako rekli, ampak ste me v svoji veliki  
žalostilno izprašali o moji težki bolezni in mi poslali zdravlja, po  
kterih sem takoj čutila olajšanje v pljučih in prsih, a podrugič posla-  
nih zdravil sem — hvale Bogu! Vam — popolnoma ozdravela, tako  
da se čutim zdrava kot poprej. Nadalje se zahvalim urednistvu  
slovenskih časopisov, ktera so priročila v svojih listih tega izvrstnega  
zdravnika in nas tako o pozorila na najboljšega zdravnika.

S tem končam pismo — Vam do groba hvalezna.

ANA GORŠE,  
433 Rush St., Pueblo, Colo.

Častiti gospod!

Naznanjam Vam, da so me Vaša zdravlja prav dobro pozdravila.  
Že v dveh dneh sem bil veliko boljši in ko sem porabil vse, sem bil

Iz vsega tega se toraj jasno razvidi, da se ozdravijo naši bolni rojaki najzanesljivejše na

**zdravniškem zavodu dr. E. C. COLLINS-A,**

ker se nijeden drugi zdravnik ne more ponašati s tako uspešnim zdravljenjem kakor on.

## Ozdravi vse bolezni,

ker on jedini pozna po znamenjih takoj vsako bolezen in  
radi tega ozdravi vse možne in ženske bolezni bodisi  
akutne ali pa zastarele (kronične). Zato tudi jamči za po-  
polno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučih, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah,  
mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni v grlu, nosu, glavi, nervoznost, živčne bo-  
lezni, prehodno utripanje in bolezni srca, katar, prehlajenje, naduho, bronhijalni, pljučni in prsni kašelj,  
bljuvanje krvi, mrzlico, vročino, težko dihanje, nepravilno prebavljanje, revmatizem, giht, trganje in  
bolečine v križu, hrbtu, ledjih in boku, zlato žilo (hemeroide), grizo ali preliv, nečisto in pokvarjeno kri,  
otekle noge in telo, vodenico, božjast, slabosti pri spolnem občevarju, polucijo, nasledke izrabljanja  
samega sebe, šumenje in tok iz ušes, oglušanje, vse bolezni na očeh, izpadanje las, luske ali prh na  
glavi, srbenje, lišaje, mazolje, ture, hraste in rane, vse ženske bolezni na notranjih organih, neurastični  
glavobol, neredno mesečno čiščenje, beli tok, bolezni na maternici itd., kakor tudi vse ostale notranje in  
zunanje bolezni. Dr. Collins, M. I., je prvi in jedini zdravnik, kateri ozdravi jetiko, ozdravi vse  
tajne možke in ženske spolne bolezni, kakor tudi "sifilis," točno in popolnoma. (Zdravljenje  
spolnih bolezni ostane tajno). Ženskam in možkim se ni treba sramovati ter naj natančno in zanesljivo  
opišejo svoje spolne bolezni. Ktere ženske trpe na takozvanem mesečnem neredu, naj se takoj obrnejo  
na Dr. E. C. Collins-ov zdravniški zavod.

**Zatoraj, rojaki Slovenci, mi vam priporočamo  
samo in edino le slavnega in izkušenega Dr. E. C.  
COLLINS, M. I.**

Ako ste slabostni, bolni, ako izgublimate moči ali trpite na katerikoli bolezni, če je vaša bolezen za-  
starala ali kronična vsled neuspešnega zdravljenja neizkušenih zdravnikov, opišite natančno vašo bolezen  
navedite starost in čas, kako dolgo ste že bolni ter pošlite pismo na ta-le naslov:

**DR. E. C. COLLINS, M. I.,**  
140 West 34th Street, NEW YORK, N. Y.

In potem bodite z mirno dušo prepričani da boste zagotovo in poponoma ozdravili.

## Izza temnih dni.

(Sličice iz življenja raznih papežev.)

Enajst let je nosil Aleksander VI. papeško krono — na največjo sramoto cerkve in vsega človeštva. Ko so ljudje dne 18. avgusta 1503 izvedeli, da je to stokratni morilec in prečestnik umrl, je ves kristjanski svet vriskal veselja. Rimljani niti verjeti niso hoteli, da jih je zadela taka sreča.

Aleksander je umrl takorekoč na predvečer največje duševne revolucije, Wickliff in Hus sta pripravila tla reformacije in ta se je začela s toliko večjo energijo, ker je bila duhovščina do skrajnosti gnala in korumpirana, ker so v cerkvi vladale najgrje razmere. Luther, Zwingli, Calvin, Melancthon in drugi so se z obžudovanjem vredno neustrašnostjo lotili boja, da odpravijo iz cerkve krive nauke in npravno propalost. Šestnajsto stoletje je bilo stoletje verskih bojev. Nauki Luthrovi so se hitro razširili. Kakor gre plamen od hiše do hiše, tako so šli ti nauki od dežele do dežele. Seveda je bila ljudska neumnost tedaj še veliko večja, kakor je danes in zato je tudi mnogo ljudstva ostalo na strani rimskih popov. Cerkev je skušala s vso silo zatreti nastalo duševno revolucijo in teklo je toliko krvi, kakor nikdar prej.

Prvi papež 16. stoletja je bil Pij III., ki se je prej imenoval Fran Piccolomini in je bil kardinal v Sieni. Sodobniki poročajo o tem papežu, da je bil pošten in izobražen mož, ki je vedno krepstno živel in dobro obsojal ostudno početje svojega prednika in sploh takratne duhovščine. Imel je najboljši namen, odpraviti vse slabosti, ali kaj, ko mu je izpridena duhovščina trdo - vratno nasprotovala in mu delala vse mogoče ovire. Na sestanku kardinalov je izjavil, da odpravi s papeškega dvora vso potratnost in da ne trpi, da bi duhovščina svinjarsko živela. Kardinalom je ukazal, da morajo takoj odpraviti svoje priležnice. To odkritosrčnost je papež drago plačal. Še tisti večer po omenjenem sestanku kardinalov je bil papež zastrupljen in je umrl. Vladal je samo 26 dni.

Njegov naslednik je bil papež Julij II. Ta se je javno ponašal, da je nezakonski otrok Cezarja Borgie in njegove ljubice Roze Vanozze. To ni bilo resnično, ali tako papež kakor Cezar Borgia sta to trdila v smislu pogodbe, ki sta jo bila sklenila med sabo. Papež se je bil pred volitvijo zavezal, da imenuje Cezarja praporščakom kristjanske cerkve in zapovednikom vse papeške armade, Cezar pa, ki je po smrti papeža Aleksandra imel vso oblast v rokah, se je zavezal svojemu prijatelju pomagati do papeške krone. Oba sta svoje obljube izpolnila.

Papež Julij II. je bil pomorski razbojnik, predno je postal duhovnik. Lovil je trgovske ladje ter jih ropal in lovil je lepe device, katere je za drag denar prodajal Turkom. Čim je postal papež, je postal zopet to, kar je bil v svoji slabosti, seveda je razbojništvo sedaj uganjal v drugi obliki.

Pred vsem je skušal, da dobi na svojo stran duhovske imenitnike. Vrnil jim je konfiscirano imetje in pustil, da so počenjali kar so hoteli. In duhovniki so bili zadovoljni, da so se vrnili stari veseli časi. Tudi z bogatimi in vplivnimi rimskimi posvetnjaki se je papež sprijatelžil in dosegl je celo, da sta se dva imenitna rimska patricija poročila z njegovima nezakonskima hčerama.

Papež ni imel prav nič vere in se je očitno norčeval iz Jezusa Kristusa in iz Matere božje. Zanimal se je samo za posvetne reči. Svoje nagnjenje je posebno pokazal v vojni proti vojvodi Frazziju. Papež je oblekel vojaško obleko in je šel s svojo armado na vojno. Zavzel je mesto Mirandola in z veseljem gledal, kako so njegovi vojščaki klali moše, žene in otroke. Naposled je zahteval, naj vojaki napravijo še kako šalo. Vojaki so na to slekli 100 lepih deklet na glavnem trgu do

golega in jih vpričo papeža onečastili.

Francoški kralj Ludovik, videvši, kaj počenja papež, se je približal cesarju Maksimilijanu, ki je že davno želel, napraviti konec papeški vladi, in je sklenil z njim zvezo. Vsled te zveze sta cesar Miksimilijan in kralj Ludovik začela delati na odstranitvi tega nevrednega papeža. Sinoda v Pizi se je bavila z vprašanjem, če naj se papeža odstavi. Ko je papež izvedel, kaj se pripravlja, je hitro vse člane sinode izobčil in preklel. Vzlic temu pa je sinoda izrekla, da Julij II. ni vreden, da bi bil papež, in je razglasila: "Prepovedano je slušati pomorskega razbojnika, tega s kristjansko krvjo omadeževanega gladijatorja, ki je sodomit, polno ostudnih ran, in s svojo izpridenostjo dela sramoto cerkvi."

Sklepa te sinode pa ni bilo treba izvršiti, ker je papež vsled svoje ostudne spolske bolezni umrl. Florentinski kardinal Ivan Medicis je bil izvoljen rimskim papežem, ker je imel ostudno bolezen. Ta bolezen, ki je tudi njegovega prednika spravila v grob, je bila sploh silno razširjena, in tudi med duhovščino je bila prav vsakdanja stvar. Ivan Medicis je bil sploh izvoljen papežem največ zato, ker je imel to grdo bolezen, zakaj zdravniki so kardinalom povedali, da mož ne bo dolgo živel. In ko je Ivan Medicis sedel med kardinala, so se ti sami prepričali, da so dnovi bodočega papeža šteti, kajti iz njegovih ran je izhajal tako ostuden smrad, da so kardinali kar bežali iz dvorane.

Novi papež je ljubil sijaj nad vse. Njegov dvor je bil najsijajnejši tistega časa. Kar je bilo lepo in je papežu ugajalo, vse je hotel imeti, tako da so se milijoni kar topili v njegovih rokah. Papeževi konji so bivali v hlevih, ki so bili dragocenejši opremljeni, kakor hiša marsikakega dostojanstvenika. Vsak papeški obed je veljal po tisoč tolarjev. Seveda je papež tudi druge stvari drago plačeval. Tako je za nekega posebno krasnega konja plačal 40 tisoč goldinarjev v zlatu.

Ob sebi se razume, da je bilo na dvoru tudi vse črno vsakovrstnih uslužbencev. Posebno mnogoštevilna je bila papeževa garda. Povrh pa je papež imel tudi trideset dvornih dam. Izbral jih je iz najodličnejših patricijskih rodbin in jih seveda jako drago plačeval. Bile so to same odlične dame, ki na papeževem dvoru niso imele druge naloge, kakor papeža kratkočasiti. Sicer nikakor ni dobro znamenje, če ima celibatarski papež na svojem dvoru toliko lepih dam, ali takrat je to vendar pomenilo velik napredek. Prej so se po papeževi dvorani potepale same razuzdanke in vlačuge. Zgodilo se je dostikrat, da so te ženske napravile zabave in popolnoma gole hodile po papeževi palači in se postavljale na okna, da jih je videlo občinstvo. Tega sedaj ni bilo več. Na mesto očitne razuzdanosti je stopila prikrita razuzdanost, in to se je v tistih žalostnih časih že smatralo za napredek.

Papež Leon X. je bil avtokrat. Njegova volja je morala obveljati, naj stane kar hoče. Tako si je vtepel v glavo, da se mora posvetna oblast rimskih papežev razširiti in ščuval je posamične države drugo proti drugi. Kadar je bilo papežu že tako dolgočas, da ni vedel, kaj bi počenjal, se je pečal tudi z verskimi vprašanji in pri neki taki priliki prišel do spoznanja, da je človeška duša ravno tako umrljiva, kakor človeško telo, samo svet da je večni, vse drugo pa domišljija.

Eno se mora papežu Leonu X. odločno priznati: storil je veliko za povzdigo in polepšanje Rima. On je tudi začel zgradbo slavne cerkve sv. Petra. Nad 8000 delavcev je delalo pri tej stavbi, ki je pa ni končal ne Julijan St. Gallo, ne Peruzzi, nego Mihael Angelo.

Znamenit je dekret, ki je bil izdan za časa tega papeža in s katerim se je popolnoma zatrla tiskovna svoboda. Brez dovoljenja papeževega vikarija se ni smela tiskati nobena knjiga, a kdor je proti tej določbi grešil, je bil kot krivoverec obsojen. Toda človeškega duha ta blaznokrutna določba le ni mogla ukloniti. Prosveta in izobraženost sta vzlic pape-

ževim krvoločnim inkvizitorjem porušili vsaj altarje praznovrststva in malikovalstva pri naprednejših narodih.

Papež Leon je imel tesno zvezo s francoskim kraljem Francem I. in da bi mu izkazal svoje prijateljstvo, je šel v Bolonjo kralja obiskat. Pri ti priliki je zagledal neko dvorno damo z imenom Gaudin. Ta je bila metresa kralja Franca, a ker je papežu silno ugajala, je kralja prosil, naj mu jo za nekaj časa prepusti. Kralj je bil priazen mož, in je papežu takoj ustregel. Papež je potem ostal še ves mesec v Bolonji in užival ljubezen lepe dvorne dame. Ko jo je končno moral zapustiti, ji je v spomin na zaužite urice ljubezni daroval dragocen diamant. Ta diamant hrani ugledna francoska rodovina Lourdis še dandanes in je med dragocenimi kamni znan z imenom "demant Gaudin".

Papež je bil, kakor smo že omenili, silno potraten človek in je vsled tega prav pogostoma prišel v denarne stiske. Pomagal si je na ta preprosti način, da je kar nakratko kakemu kardinalu konfisciral njegovo premoženje. To se je zgodilo tudi jako uglednemu kardinaloma Bordeus in Fabiusu. Končno si je papež s svojim tiranstvom in koristolovstvom nakopal med kardinali smrtnih sovražnikov. Nekateri kardinali so vsled tega sklenili, odkriti se papeža na vsak način in so se zedinili, da ga zastrupijo. Tudi papežev telesni zdravnik je bil udeležen pri ti zaroti.

Toda papež, ki ni nikomur zaupal, je imel povsod svoje vohune in je izvedel tudi za to zaroto. Delal se je, kakor bi ničesar ne vedel. Kardinal Petrucci, vodja zarotnikov, je bil zbežal iz Rima, ko se je vsled papeževe previdnosti izjalovil poskušeni atentat. Papež pa mu je sporočil, naj se ničesar ne boji; prisegel je na evangelij, da mu ničesar ne stori, mu poslal "spremljevalno pismo" ter mu obljubil, da ostane kar je bil. Nepredvidni kardinal je res verjel papeževi prisegi na evangelij. Kmalu se je, da je papežu stregel po življenju in se hitro vrnil v Rim, da si izprosi odpustitve. Komaj pa je prišel v Vatikan, so ga prijeli najeti sbiri in ga zadavili.

Podobno se je zgodilo tudi raznim drugim, v zaroto proti papežu zapletenim kardinalom. Papež jim je obljubil, da jim odpusti, ako vplačajo primerno svoto v njegovo blagajno. Komaj pa so dotični denar odšteli, jih je papež dal v ječo vreči. Iz ječe niso prišli več na dan, iz vzemši da jih je dal papež sežgati. Z nekaterimi je bil pa "milostiv" ter jih je dal v ječi zastrupiti. V kratkem času je bilo izpraznjenih 31 kardinalskih mest. Papež je bil tega prav vesel, ker je pri oddaji teh mest zaslužil lepe denarce. Prelatje, ki so hoteli postati kardinali, so morali seveda bogato plačati te dobre službe; kdor je hotel stopiti na izpraznjena prelatska mesta, je moral zopet plačati papežu lepo svoto itd. Papež ni prav nič vprašal, če je kdo sposoben in vreden, da postane kardinal, škof ali prelat. Vsak je lahko postal kardinal, tudi če ni znal ne čitati ne pisati in niti duhovnik ni bil. Da je le imel pod palcem dovolj okroglijeja.

(Dalje prihodašlj.)

Slovensko — angleški — rečnik  
je izšel. Cena 60c. Denarne pošiljave po money-orderju na V. J. Kubelka, Box 744 New York, N.Y.

### Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagi in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenim "saloonu" vedno sveže najfinejše pijače — "atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijske smodke na razpolago. Vsaemu v zabavo služi dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena.

Za obilen obisk se vljudno priporoča:

MOHOR MLADIĆ  
617 S. Center Ave. blizu 19  
ulice CHICAGO, ILL.



Ali želite postati neodvisen,  
ali želite imeti svoj lasten dom?  
mi Vam ponujamo oboje v

### jugovshodnem Missouriju,

kjer je zdravo podnebje, kratka, mila zima, dolgo in ne prevroče poletje, kjer na gorski planoti v črni zemlji dozori najlepše žito in raste najbolj sočnata trava, kjer živinoreja skor nič ne stane, neše pa velikanke dohodke, kjer raste izbrano sadje, sočivje in druga zelenjava, ki se kaj lahko spravi v denar, kjer so čisti studenci in potoki, bogati gozdi, kjer železnice križajo ozemlje ter ga vežejo z najboljšimi trgi.

Mi Vam prodajamo tukaj svet od 6 do 12 dolarjev  
aker pod jako ugodnimi plačilnimi pogoji.

Nikjer na jugu, zapadu ali severu zamorajo vspevati slovenske naselbine boljše kakor tukaj, kjer lahko postane v kratkem času marljiv Slovenec neodvisen in bogat ameriški kmetovalec. Vsaki teden se lahko kupci brezplačno odpeljejo na ogled. Pišite za pojasnila v slovenskem jeziku.

**CHARLES PETERS,**

Vsa vprašanja pošiljajte na slovenski oddelek: A. M. Knobel,  
Mgr. 315 Dearborn St., room 217-223 Chicago, Ill.

### Obleke, površniki, zimske suknje.

Najmodernejše, najtrpežnejše jesenske in zimske obleke za delavnik in praznik, površniki in zimske suknje. Za tretjino ceneje kod drugod.

**Naše cene oblekam so: \$5.00-\$22.00**

**“ zim. suknjam \$4.00-\$23.00**

Naša zaloga je najboljša in najmodernejša na trgu. Vse je izdelano po najnovejšem kroju. Cene so jako nizke. V zalogi imamo tudi obleke za dečke in otroke. Najstarejša unijska tvrdka.



Telefon — Canal 1198

### Dr. M. A. Weisskopf

885 Ashland Ave. Telefon Canal 476

Uradne ure:  
do 9. zjutraj  
od 1. do 2. in  
od 5.-6. popoldne

Urad 631 Center Ave:  
od 10-12 dopoldne in  
od 2-4 popoldne  
Telefon 157 Canal.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.



SLIKA PREDOČUJE

uro za gospode

z zlatom prevlečeno (gold filled).

Pokrovi so jamčeni za 20 let. Ko-lesovje ima 15 kamenov in je najboljše sistema "Springfield Ill. Movement" 16 size.

Vsled znižane cene stane sedaj le  
**\$14.50**

Ako želite dobro in trpežno uro po nizki ceni, si jo lahko naročite sedaj.

Kolesovje se jamči za tri leta.

**Jacob Stonich**

89 E. Madison St. Chicago, Ill.



Čemu pustiti od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

**Dr. B. K. Simonek**  
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.  
CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.